

Plymouth, Pa., 18 Gegužio.

Pranesimūse iš Lietuvos nieko palinksmiančio nematome. Tankiausia gauname išgirsti apie tenai daromas kratas per vietinės valdžios urėdžius, ir pasekme tų krataų yra paėmimas tankiausia visai nieko tame ne kaltų ypatų ir pagaliaus kalinimas jų. Maskolijo nedaro skirtumo tarp šiokių „prasikaltėlių“ ir prasikaltusių teisingai, ir pirmūtinis kaip kada esti da gal smarkiau baudžemas negu kad kokis ten žmogūdis ar plėšikas. Kokis gi tada tur but jaučemas skausmas už tokį neuztarnautą kentėjimą, – tai ir suprast sunku. Kentėt už teisybę visad ne yra taip skaudu, kaip ant kuno taip lygei ir ant dvasios, negu kad už neteisybę; nes papildžius kokį prasikaltimą ir atlaikius už tai hausmę kalėjimu ar taip kokią vis-gi jau su tūm eutinka ir prisipažinimas, kad iš dalies tas yra užtarnauta. O kiek tai taip neteisingai yra kentanczių ne tikt despotiszko Maskolijo bet ir kitose szalise, tai sunku ir iszskaityt.

Kaipo paveikslą, taip neteisingo kentėjimo, isz daugelio kitų panaszių atsitikimų, galima privesti szj. Diena 11 gegužio 1876 m. tulas Scheglifiner, darbinjkas kokio tai zalatoriaus Viedniuje, buvo apkaltjtas vagystėje papildjto už 108 guldenus nū paties to zalatoriaus; po ilgų tyrinėjimų ir negana teisingo perziurėjimo kaltės, pateko jisai į kalėjimą. Už trumpo laiko vienok buvo paliūsūtas pūlus kaltei ant kito kokio tai žmogaus; bet neiszradus tikro darodymo kaltės szio ir vėl pirmasis liko paimtas į kalėjimą ir iszbuti turėjo dvideszimts metų, pagal per teisdarystę iszdūtą nusprendimą. Per tokį ilgą kankinimą, ir kankinimą už neteisybę, kaip paskiau apsireiskė, žmogus szis, jei taip galima

pasakyt, užbaigė dienas savo gyvenimo: isz jauno druto vyro stojosi nuliesęs senelis, kuriame gyvastis vos galėjo užsilaikyt ir prie jokio darbo rankos jō jau netiko. Tikosi, kad trumpai priesz baigimą sziam kentėt, už neteisybę, kokis ten žmogus; ant kurio jokios kaltės neužmesta pirmiau, ant myrio patalo iszpažino papildžes virsz minėtą vagystę. Perziurėjus gerai visą tą reikalą isztikro pasirodė, kad Scheglifineris yra suvis nekaltas, bet szis prisipažinesis. Tai gi perstatykim sav kokis tai skausmas turėjo kankjti minėtą Scheglifinerį, iszkentėjus tiek metų, ir jis paleistas tapė isz kalėjimo tiktai pereitą metą. Vienok ar-gi mažesnis skausmas tur but jaučemas per tą, kuris (kaip kad ir lietuvių daugelis tur kentėt Maskolijo) už prisidėjimą prie szvento tautiszko darbo, ir darbo suvis nekalto akise iszmingū žmonių, tur tokius baisius kentėjimus vilkti ir kad iszteisjtas galutinai liktu – ne gal net nei tikėtis to.

Prie szio viso reike dar ir tai pridurti, kad toki apkaltinimai atsitinka ne tikt isz puses despotiszko valdžių ir tarp svetimų sav tautų, bet ir szeimynoje vienos ir tos paczios tautos. Ir dar tas ar tas, isztumęs savo tautos brojį į tam ses kalėjimo sienas drjsta priesz akis savųjų ar kad ir svetimų girtis, kad teisingai jis aną nubaudęs, teisingai anas ant to užsitarnavo. Tokius atsitikimus randame gana skaitlingai ir tarp mus paczių ne tikt Lietuvoje bet ir sziczion. Priežastys tokių apkaltinimų yra didei įvairios ir iszrokūti jas net negalima. Sziczion, Ameriko, panaszius atsitikimus matome ir isz tarpo žmonių, gal nesuprantanczių gerai kaip szlyksztus yra tokis darbas, ir isz tarpo, be abejonės, gerai zinanczių kas tai yra artimas ir kokia tur

but link jo priderystė, kaipo ir kaip bjaurus neteisingas apkaltinimas. Vienok ant to viso isz szie nepaiso, ir, ne kaipo patvirtindami nesuprantanczių tokius darbus, patys tokius atlieka ir da nori pertikrjti kitus, kad „teisingai“ daro, nors jokios teisybės czion nematyt ir buti ne gal.

— Sziomis dienomis atsilankė į mus rėdystę p. Rėklys, kuriam, kaip zinoma ir kaip jau buvo minėta seniau, per nelaimingą atsitikimą ant gelzkelio nutraukė kojas, ir paskiau ligonbucziūse esant da vis toliau, po kelis sykius, nupjovė; taip kad dabar visai veik be kojų liko, ir jau patysai negal užsidirbt sav ant pragyvenimo. Reiktu todėl akmens szirdj turėt, kad nepasigailėt ant jo nelaimės ir nepaaukaut nors keletos centų dėl jo. Jisai sakėsi, kad keletos lietuviszkų podraug ir lenkiszko kunjgų yra prasžęs padaryt savo bažnyczioje kolektą ant jo naudos; bet ne visi teikėsi pripazjt už teisingą tokj jo meldimą ir nepadarė kolektos.

Meldė todėl pagarsjt per „Vienybę“ jo atsiszaukimą prie viengenczių kaip pavieniai taip ir draugyszczj, kad susimylėtu ant jo ir paskirtu kelis dol. Taip-gi meldže lietuviszkų kunjgų, pas kuriūs jis negalėjo pributi, kad neatsisakytu padaryt savo bažnyczio kolektą, o kiek žmonės sumes, jis visad už tai bus dėkingas. Pavieniai aukaujanti gal prisiųst pinigų į jeib rėdystę, o rėdystė, jei aukaujantis ne bus tam prieszingas, pagarsjs jo vardą. Draugystės-gi gal pagarsjt jeib laikrasztyje tiktai savo nufarimą, kada ir kiek paaukauje dėl jo pinigų; o pinigų gal ant jo paties adreso nusiųst. Apie adresą, jei kuri isz draugyszczj nežinotu tokio, galima atsiszaukti į lietuviszkus laikrasz-

czius, ir apturės tokj.

P. J. Grinius pran-szė, kad neužilgio iszeis *Albumas lietuviszkų kunjgaikszczj ir didvyrių*. Paveikslai surinkti isz antikvarių Paryžiaus ir lenkiszko bei vokiszko enciklopedijų. Albumas tas talpis savyje 30 paveikslų pradant nū Adakrio Rymo karaliaus, baigent Jaugalium ir Vytautu. Isz lietuviszkos mitologijos: paveikslai dievų ir dievaiczj; Lietuvos žinyczia, kunjgija ir aukuras, ir keletas svarbesnių muszių Lietuvių su Kryžiokais ir Tautoriais.

Isz Lietuvos.

Isz Suvalkų rėdybos.

Palivarke Suvalkėlei, Janaukos valsecziaus Kalvarijos pav. priesz Verbų nedėlią buvo krata. Priežastis szitos kratos buvo tokia. Maskolij valdzia stengesi suimti dabar vieną garsingą gabentoją knjgų ir laikraszczj, kurio iki sziam laikui niekur sustverti negalėjo. Valdžia apgarsino 100 rub. dovanų tam, kuris tą gabentoją laikraszczj padātu į valdzios nagus. Isz kaimo žmonių vargu atsirastu, kuris jį valdziai iszdātu, bet miestūse užtektinai yra tokių žmonių, kurie už keletą rub. savo duszią piktai dvasei pardātu, o ką apie padavimą artymo į budelių nagus tai nė kalbėti nėra ką.

Vieną kartą Kalvarijoje, koksai ten iszgama pamatė tą gabentoją laikraszczj iszeinant isz miesto, o kad tai buvo vakaras, nieko ne galėdamas daryti sekė paskui jį, kad patėmyti, kur jisai apsinakvos. Taip dasekė iki minėtam Suvalkėlių palivarkui o toliaus ne patėmijo, kur gabentojas dingo. Ant ryt anksti ir pribuvo zemskių ir žandarų virszinjkai su zemskiais ir žanda-

rais į Suvalkėlius. Žandarai tikėjosi čie rasti apsinakvojusį gabentojį laikraszczių, arba nors paliktų pas vietinius kumeczius maldaknjgių ant iszpardavimo. Žandarai atvažiavę ant kratos didelei baugino palivarkėlio žmones pasodinimu į kalinius, iszvažiojimu į Siberiją ir t. t. jei priesz jūs ką paslėptu. Nežiurint ant bauginimų ir jieszkėjimų nieko czionais nerado nė ne patyrė. Szita krata didei iszgasdino Suvalkėlių palivarko saviniką žydą, kurio isz baimės net dantys barszkėjo, girdint kad jo szejmyna bus iszsiusta į Siberiją, per ką laukas gali pasilikti neapdirbtas ir neužsėtas.

— Neipersenei Liudvinavo vaitą K. (Kalvarijos pav.) valdzia apdovanojo sidabrinu medalium su paraszu „uz prilankuma (gerus darbus) dėl valdzios tarnystoje“ (za userdije v sluzbie). Vaitas K. vaitauja da tikt treczias metas, tai tikt turbut ir mokažo atkreipti ant saves akis, kad apturėjo nog maskolių valdzios tokią nepaprasta dėl lietuvio dovana. Prilankumą valdzios vaitas K. užsitarnavo už du nūpelnus. Pirmas nūpelnas priesz valdzia vaito K., kad jisai savo valscziuje pildo parejgas žandaro, ir viską kas atsitinka ir ką iszgirsta savo valscziuje ant tų pėdų žandarams danesza. Tūmi didelei atsizymėjo akise žandarų ir jų vyriausybes. Antras nūpelnas vaito K., kad jisai moka ko geriause iszpildyti norus savo pavieczio virszinjo. Taip laike perėjusios zimos daug gero padarė savo virszinjo kiszeniui, užvarydamas baudžiavą isz savo valscziaus suveztį isz Alytiskės girios sieksnius malkų į Kalvariją, kas samdant butu kasztavę virszinjkui mažiause į 300 rub. Už sziūs ir už kitas nūpelnus matyti, kad žandarai ir pavieczio virszinjkas nepasiliko ne-

dėkingi ir pasirupino vaitui isz augsztybės tokią dovana. Dabar Liudvinaviecziai turės, kad kokios amžiną vaitą; amžiną dėl to, kad tokius vaitus sunku žmonėms per rinkimus nog tarnystos praszalyti, kadangi už jį stoja valdzia, kuri pamina žmonių norus po konomis, ir dėlto reike visūtino sutarimo norint numesti nog tarnystos tokį vaitą.

— Szio pavasario tvanai iszplėszė damą vandeninio maluno Liudvinave, per ką darbas jame turėjo sustoti. Malunatas mala miltus dangiausei dėl kareiviszkių dūnkepinyczkių. Pataisymą damo savinjkas maluno aprokūja ant 5,000 rub.

— Kaip girdėti laike szio pavasario prazuvo daug spieczkių bicziu dangiause isz priezasties netekimo maisto, nes iki sziolei lytus ir nemalonus oras nepavelijo joms iszeiti ant maisto į laukus.

— Tū po Velykų prasidėjo ir sėja, bet galima dirbti tikt kalnelius, kur žemė yra sausesnė.

— Darbai prie pernai užimtų linijų gelezinkelio vėla prasidėjo. Paprasti darbinjkai uždirba po 50 kap. o kurie nori suškiaus padirbti uždirba po rublį antdienes, dangiause uždirba szinkoriai, kurie isz džiaugsmo barzdas glosto, kad pas darbinjkus yra pinigų. Stotės naujai statomos nū Varenės (Oranų) gelezinkelio regis bus szios: Alytas, Simnas, Szesztakavas, Mockavas; visos szios stotės Kalvarijos pav. Po tam stotės ties miestu Suvalkų ir Augustavo. O nog Augustavo stotės: Jestrzembna, Lipsk ir miestas Gardinas. Laike vasaros szis gelezinkelis turi buti užbaigtu, ir rudenį pradėję jū vazinėti.

Vardelis.

— *Vilnius.* Kunjgaiksztis Meszczerskis savo organe „Grazdanin“ kaip zinoma jau nū senei rodyje valdziai panai-

kyt Vilniaus generalgubernatorystą. Dabar numirus Orzevskiui (kurio vardas pasiliks mūsų istorijo kruvinomis raidėmis užrasztytas) taip gi nepaliauje rodas davinėjas. Sako, jeigu vyriausybe nedrįsta ir bijo iszkarto panaikyt tai tegul iszbando, per nekurių laiką tegul nepaskire generalgubernatoriaus ir palieka gubernatoriams valdyti rėdybas kaip visur ir paziūrėt kas isz to iszeis. Jeigu jau norėtu paskirt, tai tegul generalgubernatorius neturi savo kancelarijos, kurios sekretorius demoralizūje gubernatorius ir t. t.

— *Lietuviszkas klausimas.* Kaip jau zinoma „Vienybės“ skaitytojam vidaus reikalų ministeris p. Goremikin's neiszpildė spaudos parodos komiteto linkėjimus: ar pavelyt lietuviams spaudą, o jei ne tai įsteigt ypatingą komisiją, kuri tą klausimą isz szaknų perkratytu. Ministras visiszikai neužmetė mūsų spaudos klausimą, bet pavedė surinkt motyvus „pro ir contra“ (t. y. priesz ir už daleidimą) cenzuros komitetui — tiesiau sakant p. Solovjovui, minėto komiteto prezesui. Kas tai yra Solovjovas užteks zodžių p. Lamanskio, kuris vienam lietuviui taip pasakė apie S. „Yra tai aklas fanatikas ir paikas kaip kamsztis“ (lietuviszikai but geriau „kaip czebato aulas“). Jei likimas mūsų klausimo pateko į tokio žmogaus rankas tai zinoma menkai galima tikėtis ko gero sulaukt. Cenzuros komitetas, ką asz szneku ne cenzuros komitetas bet p. Solovjovas pavedė sutaisyt referatą apie daleidimą ar nedaleidimą spaudos „czinovnikui osobich poruczenii“ su instrukcija, idant sutaisytu taip, kad negalėtu ministras pavelyt. Tas „czinovnikas“ dabar surinko pas savę visų įtekmingų ypatų mus kraszte nūmones: kaip va piktos at-

minties Orzevskio (sako, kad jo nūmonė kaipo negyvo negeliūsentis) Klingenbergio, Sergiejevskio*) ir kitų. Taip gi ir tie praszymai ką lietuviai siuntė priesz karunaciją ant ciesoriaus vardo nepasiliko be pasekmės, nes ir jie dabar pakliuvo į to „czinovniko“ nagus. „Czinovnikas“ isz pradzių visai mums buvo prieszingas, žiūrėjo ant to klausimo per akinius Solovjovo, bet dabar kaip prisiziūrėjo medegai arcziau o ypacz pasznekėjo su nekuriomis lietuviomis ar rusais iszmintingesnais, jau pradėjo manyt kitaip, sako viską sutaisyšes objektyviszkai. Na tegul jis viską sutaisytu ir objektyviszkai, bet ar per tai jau but viskas gerai? Niekados. Padavims sutaisyto referato nepriguli tam „czinovnikui“ bet Solovjovui, kuris juk viską gali perdirbt pagal savo kurpalį; o kad tai taip gali atsitikt papasakosiu istoriją apie projektą įsteigt naują lenkiszkią mėnesinį laikrasztį.

Kunjgas Akko, profesorius dvasiszkos akademijos Petrapiłėje da pereitą metą pasirizo iszleist mėnesinį lenkiszkią laikrasztį teologiszki — moksliszkos įtalpos. Pirm neg padavė praszimą teiravosi vidaus reikalų ministerijos apie nūmonę valdzios ir ar daug galima turėt vilties apie daleidimą. Reike czion užtėmyt, kad kun. Akko turi didelę pazintį su visokiais virszinjkais, gana diktokais. Isz pradzių viskas gerai sekės, visur linksmai szypsojosi atsakydami „kodėl nepavelys, tamista padūk tikt praszimą ir bus viskas gerai“. Padavė neužilgo

*) Kas tas per Sergiejevskis „Vienybės“ skaitytojai gal pamėna; — yra tai Vilniaus apygardos mokslo kuratorius, kuris taip puikai maitino vaikus bajoriszkam internate, kad tie nabagai buvo prispirti net vogt; du isz tokių sugriebė bevagent. pinigų isz „skarbonkos“ Auszros Vartūse.

praszymą, prasidėjo judėjimas nū žemiausių instancijų. Ant galo daėjo iki cenzūros komiteto (kaipo specialisto tūse dalykūse) arba p. Solovjovo, czionai prasidėjo visokios kliutys. P. Solovjovas isz pradzių pradėjo rodyt kun. Akko, idant lotyniszko kalbo iszleisčių (siulė isz pradzių net rusiszka kalbą), kaip ant to nesutiko pradėjo kabytis prie dalių programo, ant galo stacziai pasakė kunigui, kad tai bergždžias darbas, jis nenorys pavelyt. Po tiesai, galutinai ne nū jo prigulėjo pavelyt ar ne pavelyt, bet nū ministro. Ant galo viskas atsidurė pabaigoje kovo pas ministerį, ir kas iszėjo isz to? Nieko daugiau kaip tikt atsakymas ministro „nematau reikalingumo tamistos praszymą iszpildyt“.

Visi tie poneliai, kurie anksčiau tvirtino, kad viskas bus gerai, dabar da ramina, kad nevisiszka dalykas zuvo, už poros mėnesių galima bus isz naujo padūt praszymą stacziai ant ministro vardo ir bus viskas gerai. Dabar tikt nekurios aplinkybės privertė ministrą neiszsklausyt praszymą. Solovjovo buk esą jau dienos suskaiytos etc. etc.

Daugumui lietuvių rodosi kad ir su lietuviszku klausimu kitaip ne bus, kaip su augszcziau minėto lenkiszko laikraszczio isterija. Solovjovas kartą pasakęs, kad valdže nepasigailėšenti anė milijono rublių, idant ant savo pastatyt t. y. įvest graždanka o su jos pagelba pravoslaviją, ir lietuvius į maskolius perdirbt. Maža todėl lieka viltis geresnės ateitės. Solovjovas tauzije, kad valdže pasirūpinti, idant ir Prūsūs uždraustų mums spaudjt knjgas. Dabar rubežius nū Palangos iki Jurbarkui smarkiau yra dabojamas, diena kas 30 sieksnių kareivis, naktį tankiau.

T. L.

Titavėnai (Raseinių apskričio). „Vienybės“ skaitytojai jau žino (Vienybės num. 14) kad mūsų klebonas F. Sereika per nedorumą vietinio popo bei sumaskolėjusių lietuvių, tapo iszvežtas ant dviejų metų Kretingon. Dabar dar nors trumpai paminėsiu apie tą patį dalyką. Pirm. keletos metų buvo czionai klebonu kun. Tarvilas, tikras vagis ir maskolius, ir per jo judosizskus darbus su popu bei Raseinių assesorium Kolesniku ir klieriku Kazlauskiu taip dėjosi, ką mes turime apraudoti. Tarvilas budams klebonu, Titavėnūse, vogė visus vertesnius daiktus isz bažnyczios, kaipo tai sidabrinis kryžius, puszkas, kielikus bei rubus.

Už tai tapo jis isz Titavėnų iszmestas su dideliu vargu, nes neklausė vyskupo ir ėjo isz vien su popais bei assesoriais, kurie patys iszrasdami daugelį neteisybų ant klebono Sereikos, galėjo jas patvirtiti su Tarvilu bei jo draugais. Tarvilas iszmestas isz Titavėnų, tapo nusiųstas į Paszeszvio parapiją. Ten budamas pasistatė Titavėnūse namą, kuris kasztavo per 4000 rublių, ir tikrai ketino jame apsigyventi, neva dėl sveikatos prie eglyno, ant ko turėjo ir gydytojo paliudyjimą, kad jis Titavėnūse gyvendamas tiktai, gali sveiku buti, bet vyskupas nedaleido jam apsigyventi tame puikiam name.

Tarvilas raszinėjo skundus ant Sereikos vyskupui, o tam neklausant, ir arci-vyskupui, bet nieko nesulaukdamas nei nū arci-vyskupo metėsi į kitą pusę ir tūjaus savo mierį atsiekė. Užgundė jis popą ant klebono, buk szis noris atnaujiti Szv. Jurgio koplyczią ant kapų esancią, kuri esanti pravoslauna. Bažnyczios metraszcziai rodo kad tie kapai niekad nebuvo pravoslauni nū jų pradzių, bet ruskiams nereikia to tvirtinimo; toliaus užgundė

popą, kad atimtu žemės gabalą esantį dar prie bažnyczios ir kad kun. Sereika yra niekinęs caroslaviją. To ruskiams užteko. Assesorius Kolesnikas atvirai pasakojo, kad isz visos diecezijos geriausias yra kun. Tarvilas, ir kad daug tokių butų, tai butų dar laimingesnis mums gyvenimas; prireikia szimto arba dviejų, tai pas Tarvilą visada gauni. Klierikas Kazlauskis iszkėlė savo szaikai pūtą tą vakarą, kada zandarai iszvežė kun. Sereiką į Kretingą, ir szaukė urą, urą! Sereikos ir pėdos taps iszruktytos; Tarvilas parvažiūs į savo namus gyvėt. Asz mislyju kad jau netoli sudas Dievo. Žydai pirsztais badydami szaukia „jus katalikai esate, kad dziaugetės isz iszvežimo savo kuningo; galvažudžiai, judosziai esate, kad patys iszdavėte savo kuningą-vadovą“. Ruskiai vel sako: „mes nekalti, jusų paczių žmonės dūda visokius skundus ant savo kuningų“.

Pacztoriai kalba, kad taps laiszškai pareinanti ir iszeinanti į užrubežį, skaitomi; dėlto jus Amerikiecziai raszdami Lietuvon bukite atsargus su raszymu laiszkų ir nepreizokite ruskių, idant nepadarytumėt adresantams kokių painių. Žinote kad tankus pasimatymas su raudonsiuliais yra didei nemalonus.

Trumpame laike atvyks Amerikon Jurgis B. didis knjgų ir laikraszczių platintojas. Gaila tokių liuciferų (szviesos neszėjų) kurie vienas po kito apleidžia Lietuvą dėl nepakalemų persekiojimų mūsų kankintojų – ruskių bei paczių liet. judoszių.

Petras N.

Prienai. Kaime Pacunūse, Pagerniavo vals., Senapilės pav. ukinjkas K. užmęs zentą užraszė jam pusę lauko ir gyveno abudu drauge; po nekuriam laikui numirė K. pati, o

po jai ir jos duktė, kuri po vyro, zento, vadinosi Kairuksztė. Taip netekus gaspadinės namūse K. pirszo savo zentui marcę, bet tas ne norėjo tos, kurę jam pirszo K., o pasiskyrė sav kitą. Po vestuvių zento, apsivedė ir patsai K. Atsiradus namūse dviem jaunom gaspadinėm, prasidėjo nesutikimai, kilo barniai ir K. pradėjo neužkėst zento.

Taip ant vieno vakaro užprasžė isz Prieny du zinomu vagis ir prikalbino jūdu užmuszti jo zentą. Atvykus tieldviem (vienas vadinosi Luize – vokietys, o kitas Suchockis – lenkas), atsirado ant stalo ir degtinė, be ko, paprastai, toki dalykai neapsieina. Zentas pamatęs nakties laike tūs vyrus jo namūse, dasiprotėjo, kad tai yra ant jo galvos parengta, ir nusitaikęs papirko drutesnyjį Suchockį po savo pusei, įbrukdamas į delną keletą musztinių. Neilgai trukus pakilo vaidas. Suchockis, laikydamas zento pusę, perpjovė peiliu savo draugui Luizai kaklą ir keles gyslas papjovė. Luizai turėjo vežt gydytoją, apie ką žmonės iszgidę kalbėjo, kad gydytojas da negerai padarė, kad nesusiuvo įstrižai gyslas kakle; tai, sako, turėdamas kreivą kaklą negalėtu daugiau vogn. Kas toliau su jais dėjosi nežine.

A. . . . . s.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

Jau seniau buvo minėta, kad Suv. Valst. iszsiuntė į pakrasztį salų Hawaii kariszka laivą „Philadelphia“, ne dėlto, kaip pasirodo, kad užtarti savo reikalus, bet – kaip sako Japonai – kad dūt suprast Japonijai, kad su savo reikalavimais nū valdzios minėtų salų labai toli neeitu. Japonija dabar buvo pareikalavus nū Hawaii salų valdzios atmokejimo jai \$100,000 už tai,

kad nepriėmė japoniškų emigrantų; bet valdže szių salų atsakė, kad tokį reikalavimą neketina iszpildyt. Jeigu isz to viso kiltu didesni koki nesutikimai su Japonija, tai valdže szių salų ketina atidūt visą tą reikalą dėl iszriszimo tarpautiškai komisijai, ir ką toji nusprės tas bus priimta. Japonijos valdže tikrai ne gal suprast dėlei ko taip drąsei atsiliepe priesz jūs mažiukė republika salų Hawaii; bet ne kurie isz urėdizškų Japonijos laikraszezių atsiliepe, kad Suv. Valst. už ją užtare. Japonija atsiunczia ant tų salų dar savo karizšką laivą „Naniva“ ir ketina atnaujīt savo reikalavimus. Jeigu viskas tas nepasibaigs pakajumi, tai gal da tarp Japonijos ir Suv. Valst. užgimti ginczai dėlei to.

— *Ispanija ir jos valdybos.* Ispanija su didžiū nekantrumu lauke ką padarys prez. Suv. Valst. McKinley, kuris labiau dabar pradėjo rupintis Kubos reikalais. Ispanija tūm labiau da nerimastauje, kad jokių žinių apie tai vis neatlaiko, nes prez. McKinley ir sekretorius Sherman paty-ka czion veike.

Jenarolizskas konsūlis Lee ant salos Kubos, praneszė pr. McKinley apie stovį dalykų ant tos salos, bet McKinley nepadūda apie tai dėl žinios publikos. Pagal pranesziną Lee matoma, kad karizškos kubiezių pajiegos vis auga, bet kubieziai neisztinka į atvirą muszą su ispanais, tiktai isz pasalų užpuldinėja ir tūmi mažiną jų sylas. Lee tikrinā, kad kubieziams vis-gi pasiseks, o gal ir neužilgio, iszvyti ispanus nū salos.

Pereitą nedėlę du kubiezių jenarolai Calixto Garcia ir Rabi užpūlė ant ispanizškos kolumnos, kuri vežė maistą ir karizškus įnagius isz Manzanillo į Bayamą ir sumuszę į puką atėmė nū jų viską. Li-

kucziai tos kolumnos sykiu su vadu jenar. Lona, isz baimės, kad kur isz pasalų neužpultu ant jų kubieziai ir iki vieno nepaguldytu, jau neėjo sala bet spėją pribėgti iki Cabocoruz, sėdo ant laivo ir sugrižo į Manzanillo. Nelaimėje szio kaltinamas jen. Weyleris, kuris butinai užsigeidė palaikyti po savo valdže Bayamą, kuris yra tiktai penkių mylių atstume nū Manzanillo.

Jenarol. Gomez, dasigirdęs, kad jen. Weyleris apgarsino proklamaciją, kuriojė pranesza, kad prov. Santa Clara jau suramyta, iszdavė nū saves proklamaciją, apreikszdamas, kad prov. Santiago de Cuba ir Puerto Principe liko praczysytos nū ispanų.

— Gyventojai salos, isz priezasties paliepių jen. Weylerio naikyt viską ant tos salos, vietomis kenczia bada, bet badūjanczių ne taip labai da didelis skaitlius; o kaipo tarp jų daugelis yra amerikonių, kurių padėjimu dabar labiau pradeda rupītis Suv. Valst. valdže, tai skaitlius jų da tur iszrodyt mažesnis.

Sako, kad Suv. Valst. ne tik pradeda labiau sympatizūt kubieziams, bet ir pinigūs jau skolina kubieziams ant karės reikalų.

— *Graikija ir Turkija.* Prasidėjus tarp sziedviejų vieszpatyszezių karė, ne greit, turbut, da pasibaigs, nes kaip viena taip lygei ir kita ne mislija apie nubaigimą. Turkija da vis didina savo karizškas pajiegas. Tai ji daro — kaip nekurie mena — ne dėl to, kad uždūti galutiną smugį Graikijai, bet nori, turbut, stoti priesz kokį tai galingesnį priezszą, kuris da aizskiai iki sziol nežinomas.

Ant kelio į Filipiadą arti Griboro, Epire, jau ir vėlsusi-remė turkai su graikais. Szitūm laik graikam pasisekė nustumt turkus nū nekurių augsztumų

aplinkinėje m. Griboro, ir atsinaujinus ant rytojaus muszai turkai priversti buvo pasitraukt; bet atsinaujinus muszai 16 d. geguzio, graikai priversti buvo pasitraukt prie Artos, nustoją, kaip pranesza, per visą laiką szių susirėmimų arti 2,000 negyvais; turkų-gi buvo tiktai 240 užmusztų ir arti 700 suzeitsų.

Turkizška kariumenė esanti Tessalijo po vadovyste Edhemmo Paszos užpūlė ant Domokos kad iszvyti isz czion graikus, bet užpūlimas nepasisekė ir turkai pasitraukė vėl prie Pharsalos. Graikai vienok nesilaikė ilgai m. Domokos ir palikę czion tiktai dalį savo kariumenės pasitraukė prie Lamijos; dabar turkai ir vėl pūlė ant Domokos ir po neilgo muszio iszvižo isz czion graikus ir įėjo į tą miestą.

Sultonas didei užsirupines kare. Augsztesnis urėdnikai stengesi perkalbėti ji, kad reikale karėsu graikais elgtusi be jokios mielaszirdystės. Jie reikalauje, kad turkizška kariumenė netik užsiganėdītu pergalejimu graikų, bet vytu jūs toli į Graikiją ir naikytu viską ant to kelio. Kad turkai iki sziol užsiganėdino tiktai per galėmis ant vietos muszos, tas matyt isz to, kad jie niekur da iki sziol ne vijo graikus. Toks darbas turkų ne galimas tikrai iszaiszkīti. Nekurie tauzije, kad sultonas taip elgesi, kaip jam parodo Vokietijos ciosorius Wilhelmas, kuris isz to tikisi sulauksės sav tulą naudą.

Europos vieszpatystės vis da stengesi sutaikīt Turkiją su Graikija, kad paliautu sziedvi kariavus, bet sultonas dabar stacziai pasakė, kad jis neketina jų klausyt ir reikale susitaikymo tars tiesiog su paczia Graikija. Kaip greit toks susitaikymas užstos sunku pasakyt, nes sultonas ketina reikalaut nū Graikijos atmokėjimo \$50,000,000 už karės kasztus ir nor palaikyti nū Graikijos

tulas žemes, — ant ko Graikija nesutiks.

Karalius Graikijos Jurgis, kaip pranesza isz Gmunden, vasarinio gyvenimo Austrijos ciosoriaus pamilijos Tyrolije, liepė savo agentui nupirkti artimam nū czion kaime Muhlwang villą dėl savęs. Sako, kad karalius Jurgis ketina atsisakyt nū sosto ir ant visados czion apsigyvent.

— *Kreta.* Graikizški kareiviai, atsiusti ant tos salos pora mėnesių atgal, jau apleidže dabar ją ir ant trijų laivų iszplaukė į Atenus. Europos vieszpatystės prizadėjo sziai salai autonomiją ir tai tikrai ketino įvest. Bet kad autonomija užvestų pakajū ant tos salos sunku tikėtis, nes czion gyvena suvisz 20,000 mahometonų, kurie tiki, kad autonomija yra tiktai žodyje, o isz tikro Kreta bus atidūta po Graikijos valdže, — ko jie nenor, ir dėlei to gal pakilt nauji maisztai, ir neesant czion graikizškos kariumenės toks maisztas yra baugus dėl czionaitinių krikščionių.

— *Rosija.* Rosija vis dar nor laikyti sutartį su kitomis Europos vieszpatystėmis, kad — jeigu atsieitu pasidalyt Turkiją — taip-gi ką nors pelnyti. Bet ant visokių gerinimasi jos prie szių vieszpatyszezių tos ne labai boje. Jau ir Prancuzija, su kure taip buvo kiek pirmiau susiartinus, pradeda nū jos szalintis.

Į Petrapilę daėjo zinia, kad kareivizskas trukis 13 d. Geguzio susimuszė ant linijos gelzkelio Vielki Jurjev tarp Rockerhof ir Eliva. Szeszio-liką vagonų sumuszta. Du apicierai ir arti 100 kareivių užmuszta, o 60 sunkei suzeista.

— *Honduras ir Ecuador.* Kaip pranesza korespondentas „Heraldo“ szioje republiko pakilo maisztas. Randavai kariumenėi pasisekė sumuszt

revoliucionistus ties miestu Puerto Cortez ir atimti ji nu antrujų; revoliucionistai po to muszio pasitraukė į Guatemalą. Honduras guli Vidurinė Ameriko.

Maisztai kilo taip-gi ir republiko Ecuador, Pietinėje Amerikoje; ezion, kaip praneša, maisztą priesz valdžę pakėlė klierikaliszka partija ir vadais yra kunigai. Maisztinikai keletą sykių liko sumusztiti, vienok maisztaš ne tikt nesiliauje bet vis platinasi. Maisztinikai naikina viską, ką tikt ant savo kelio patinka. Prie jų prisidėjo taip-gi apsigyvenę Kalnūse indijoniecizai.

Dalis darbu.

— Albany, N. Y. Gubernatorius Black patvirtino savo paraszu naujas tiesas, link darbų ir darbinjų. Tiesos tos vienam skyriuje uzdeda bausmę ant darbdavių ir pabrikančių už perzengimą tų tiesų. Tiesos tos dūda tiesą darbinjui skusti kompaniją, jeigu jam ne bus pilnai iszmokėta prigulinti mokestis. Apart kitokių tiesų, kas link pabaudimo darbdavių už kokią nors skriaudą padarytą darbinjam, nauja tiesa leidze m. Buffalo ir New Yorke uzdėti biurą darbinjiskzą, kur už dyką darbinikai gautų rodą kas link visokių darbų ir kur jūs galima gaut.

— Newark. Suvirsz 1000 staliorų, budaunycių ir jų pagelbinjų pakėlė straiką isz sympatijos prie plumbierių, bliakorių ir muliorių, kurie jau seniau yra pakėlę straiką.

— Two Rivers, Wis. Direktorai Two Rivers Manufacturing kompanijos, matydami, kad darbinikai ne atsiskakys nu savo reikalavimų reikale mokesties už darbą, griebsi radikaliszko mierio. Prie iszmokėjimo uztrauktos mokesties tiem darbinjam, ku-

rie nepaliove to reikalave, pasakė, kad pabirką kresių, esantį ezion jau nu 40 metų kuris dūdayo darbą 200 žmonių, uzdarys ant neaprubezių to laiko, o pabirkus viedrų ir tartaką paleis, kaip greit bus atsakantis skaitlius darbinjų. Todėl kurie nor gaut darbą tegul atsiszauke. Companija tokiu budu neva geridamasi tiems patiems darbinjams pavaro jūs nu vieno darbo ir kaipo daranczius maisztą nepriims prie szio darbo, nors ir atsiszauke, kaip virszui minėta.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Waterbury Conn. 6 d. Gegužio 1897 m. buvo atgrajita tragedija „Krazių Skerdynė“, kas nusidave labai puikai. Koznas savo rolę atsakancziai atliko. Nors neprigulejo juktis isz brolių nelaimės, bet nekuriuse vietose reikėjo nusijukt, labiause isz Baltraus, kuris labai jūkingai o sykiu ir visai naturaliszka apsiėjo su paberta ant žemės taboka.

Kartais buvo jūkai bet drauge ir nuliudimas.

O tas davėsi girdėtis isz sunkių atsidusejimų nekurių ypatų.

Po pirmai ir trecziai permainai giedotos buvo tautiszkos giesmės lietuv. ir ne vieno szirdis susigraudino.

Ant pabaigos buvo rodomi du gyvi paveikslai. Pirmas iszrodė spaudžemą isz visų krasztų Lietuvą, o antras parodė iszsilisavuse Lietuvą. Po tam tula moteriszke turėjo deklamaciją „Kraziecziai“. Kita lietuvaitė graudziai kalbėjo „Tėvų mano žemė, Lietuva brangioji ir t.t.“ Garbė teatraliszka Dr. vard. „Simano Daukanto“ ir K. J. Senkui kuris nesigailėjo triušo.

Lai gyvūja D. S. Daukanto J. Prus...tis.

— Isz Connecticut; N. 38 „Saulės“ aptikau labai ilgą straipsnį, po antgalviu „Kas

mus pasikėlime labiausia trukdo“. Autorius szio straipsnio nurodo nekuriūs mus negerus palinkimus ir kiek apie trukdytojus prisimena, vienok kalba apie tai labai pasikavojaš ir lyg neiszdrįsdamas. Rodos, teisybę pasakojant niekad os nereike slėptis, jeigu patsai pasakotojas yra tame nekaltas; tai-gi dėlko raszėjas virszminėto straipsnio taip slepesi, — asz to negaliu suprast. Juk norint ką gero padaryt reikia atvirai apie tai ir kalbėt, — už teisybę nors vienas ar kitas ir labiau pyktu bet vienok-gi tai slėpti but neiszmintinga. Asz taip-gi nesuprantu dėlko autorius to straipsnio neparodė budo, kaip nu to pikto prasišzaljt ir koki tai ligai vaistai yra atsakancziausi. To asz labai laukcziau nu garbaus raszėjo ir už iszrodymą to busiu dėkingas. Artojas.

— Broad Brook, Conn. „T. M. D.“ labai iszvalios auga; matyt kad labai mažai randasi da gerai suprantanczių naudą szios draugystės. Sziomis dienomis teko girdėt, kad apie porą jaunų lietuvių labai stropai emėsi darbūtis apie „T. M. D.“ ir iszdrukave tikietus ant laikrodėlio, pardavinėja tokius, rinkdami tokiu budu pinigūs ne sav bet ant naudos „T. M. D.“ Laikrodėlis tasai bus paskui leistas ant iszloszimo (liuterijos).

Ukinjko sunus.

— Philadelphia, Pa. 17 d. Gegužio.

(Specialiszka korespon. „Vienybės“.) Jau kiek pirmiau buvo garšija laikraszcziūse, kad iszdūtojas „Saulės“ yra skundzemas per Suv. Valst. tiesą už talpinimą savo laikrasztyje nemo-raliszku straipsnių, kaip mes žinome po vardu „Taradaika“; prova buvo sziadien.

Buvo suvazeve liudinikai, dėl paliudijimo iszguldytų į angliszką kalbą virszminėtų

rasztų, szie: kun. Pautienius isz Mahanoy City, Pa., kun. Milukas isz Shenandoah, Pa. ir J. Kazakeviczia isz Hazleton, Pa; taip pat buvo szauktas ir kun. Kaulakis isz Philadelphia, Pa. ir kiti keturi liudinikai, taip-gi isz Philadelp. Sziadien tyrinėjo tiktai liudinikus, patį iszdūtoją „Saulės“ dar neszauke; tikra prova bus 25 d. gegužio. Kasztai provos bus dideli, pes reiks apmokėt ir visiem liudinikam už jų kelę ir sugaisztį.

Taip pat buvo sziadien prova dviejų lietuvių už dirbimą pinigų (5c.). Lietuvių buvo labai daug atėję prisiziuret ir prisiklausyt. Vietinis.

Reikale Emigrantu namo.

Rupinimasi apie įsteigimą szio namo vis-gi da gyvūje, bet patsai įsikunijimas to, labai nepasitikėtinas, ant kiek matoma isz paskirtų tam reikalui aukų. Atmesti tai dėlto tikt, kad taip mažas skaitlius teikėsi atsiszaukt su pinigiszku pagelbėjimu ir-gi negalima; ir jei jau isz syk negalim uzdėt tokio namo tai nors paskirkim tam tikrą agentą, kuris budamas prie sutikimo ateinanczio laivo, paimtu nu jo lietuvius ir sutektu tiems reikalingiausia pagelbą. Apie szį jau linėjo „Lietuva“, bet ir mą rodos, kad tas yra gana naudinga ir dūtu nekaipo pradžę pažinimo geriau reikalus ateivių, o su tūm ir ateivių namo. Apie iszlygas tokio agento užlaikyme reiktu kiek placziau paszneket.

M. J. Damijonaitis.

Reikalai

„Tėvynės Mylėtojų“ draug.

Savo greitybe laikas bėga, kurs niekad os jau nesugrįžta. Jeigu mums kokius laimingumus atnesza, tai galime isz to pasidziaugti, bet jeib kartu su miglų tamsumis gyvenimo

laiką kad ir brangiausia praleidžiama ir nieko labo nenuveikiame, tai liekasi iš lauko mus gyvenimo vien tik tingi nystės pėdsakas.

Kaipo jau žinoma, kad „Tėvynės Mylėtojų“ draugystės užmanymas ir išlygos visai mažytės, visai nesunkios, taigi ar negalime atkreipti savo dėmesio ir nors mažiau daugiaus paklabinti vienas kitą stotie eilėn prie pasidirebėjimo ant lietuviszkos dirvos?

Gana gerai žinome, kad ant mūsų peties esti pasirėmę visi geri reikalai taip tautiški kaip ir dvasiški, tai gi nesitikime, kad už mus pasidirebtu lenkai, vokiečiai arba airai. Czion mums patiems reikia nesnuduriūti, bet klibintis.

Prigulintieji į draugystę „T. M.“ sąnariai tik mėgikite kiek galint išspraszyti iš savo draugų 25 c., 15 ar nors ir mažiau, ir su tūmi primegsite vieną kvietkėlį prie savo kekes, kurs pagražys ir prigelbės nors kiek pražydejimui lietuvių vystės.

Rasztai V. Kapsio jau yra spaudoje, ir tikimės vėla gal kitą szimet galėsime rasztelį kokį nors išleisti.

Sztai matoma „Vienybėje“, kad Philadelphijoje nors iš keturių mus geros valės tautiečių bet gi jau užmezgė ten kūrą; tad tikimasi, kad ant toliaus ir daugiau prisiraszys.

Susimildami tikt nepamirškime savo uždutę. Su szirdingais velijimais.

T. Astramskas.

Nū kūpos „T. M. D.“ iš Minersville, Pa.

Pirmutinį, o gal ir paskutinį, sykį nutarėm atsiszaukti prieš N. 17 „Garsę“ patilpusį rasztą p. M. S. J., kureme visai bereikalingai susimislijo niekįt mus mieste esančią kūpą „T. M. D.“ Nors p. M. S. J. ir da vis tvirtitu, kad mes negalėdami kitaip užkenkti katalikam (?) sutvėrėm „T.

M. D.“ kūpą, tai vis gi kaip mes, taip lygei ir kožnas tam neįtikės. Labai keistai czion mums iszrodo, kad mes per tokį p. M. S. J. iszsitarimą jau esame, ar turime but, atskirti nū katalikų. Tą sunku suprast. Mes, rodos, prigulime prie parapijos, ir ant bažnyczios statymo ne mažai esame įmokejė, – ką liudiję mus kvitos; tai gi kaip mes galime but tam visam prieszingi, arba kaip mes galėtume susimislyt tvert kokią tai draugystę dėl paniekinimo savo paczių darbo, prie kurio pridėjom jau po keletą, ar kelioliką dol.?

„Mes neužginame kožnam dūti ant statymo bažnyczios ar užlaikymo parapijos, bet kad kas taip bjauriai melūtu apie mus, – to labai nenorime. Teisybė, apie porą sąnarių mus kūpos „T. M. D.“ ne yra davę ant užlaikymo Minersville parapijos gal nei cento, bet dėl to kito parapijo yra nemazai jau iszmokėjė, ir kvitas nū tų pinigų turi, ir kožnas gal tame persiliuditi. Vienok, jeigu keletas iš sąnarių mus kūpos ir visai but nedavę ant jokios bažnyczios nei cento tai ar visa jau kūpa kalta už tai, ar visi jau tos kūpos sąnariai yra nekatalikai, bedieviai?

Galop įstatymūse „T. M. D.“ nėra pasakyta, kad kožnas prigulintis į szią draugystę tur prigulėti ir į parapiją; tenai yra minėta, kad draugystė szii priims pinigus nū kožno kuris tiktai dūs kiek, ar į tą draugystę prigulės. Mes neatsakome už kitų kaltes ir nenorim kad kas kaltitu mus kūpą už kokius seniau būvusius darbus Minersvilleje, ką p. M. S. J. nor mums įbrukti.

Toliau, sąnariai mus kūpos laiko už priderystę isztarti papekimą p. M. S. J. už bereikalingą paniekinimą p. T. Astramsko, mus kūpos sąnario, kurs, matoma aiszkiai, dėl laibo lietuvių darbuojasi ir neketina agitavot prieš statymą

bažnyczios Minersvilleje. Jis jau treczias metas kaip gyvena Minersville ir mes da nematėm kad jis but turėjas ką prieszingo prieš statymą czion bažnyczios. Szitą tikrina ir parapijos prezidentas, ir kad jis but ką prieszingo veikęs, – to ir nematė.

Kad pastatyt bažnyčią gana sunku dabar mums, tai tas teisybė; bet tame ne p. T. Astramskas kaltas, tiktai kad pinigų parapijonams truksta.

Todėl rasztelį p. M. S. J. mes iszrandame melagingu ir visai benaudingu. Ant toliau velijame p. M. S. J. ką teisingesnio pasirupit praneszt, nes su melagystėmis ir paniekinimais jokios naudos negalima padaryt.

Ant szio užbaigeme savo atsiliepiamą ir iš laiko pasakome, kad daugiau apie szitą neužsimisime ir į polemiką jokią su tokiu p. M. S. J. neketiname leisti, iszrasdami tai už suvis bereikalingą ir niekam nenaudingą darbą.

Vardan kūpos pasiraszo sekretorius V. R.

Minersville Pa. 9 Gegužio

Prie mus kūpos prisiraszė ir užsimokėjo szie nauji sąnariai.

1, Vincas Vaicziunas	25 c.
2, Jonas Andza	50.
3, S. Muraszka	60.
4, J. Sūbatis	30.
ir 5, A. Maczys iš Shenandoah, Pa.	60 c.

Visu labu į kasą įplaukė \$2,25

Tūmlaikinis sekretorius V. Ramanauckas.

Peržvalga.

„Lietuva“ num. 17 raszo apie lietuviszkus judoszius, kurių tiek jau priviso Did. Lietuvoj, Prusų Lietuvoj, kaip ir laisvoj Amerikoj, kad nei nežinia ką su jais daryti. Pagal apysaką M. Radzevyčziutės „Pilkos Dulkės“ to-

kiems judosziams reikia nusukti sprandus. Galvazudystė rods yra darbas peiktinas, bet ne geresnė iszdavystė savo brolių; praszalindami judoszius, mes tikt savę gintumėm. Be atsakanczio nubaudimo judoszių mes nū jų niekaip neis-siliūsūsime.

Vilniaus gubernijoje yra stacziatikų vos treczia dalis, cerkvių su koplyczioms turi net 270; katalikiszkų bažnyczijų su koplyczioms yra 297; zydiszkų sinagogų su maldnamiais yra 318. Katalikai yra labiausiai nuskriausti.

Chicagoj vos užgimęs laikrasztis „Amerikos Lietuvis“ iszėjus vos trims numeriams, numirė.

„Garsas“ num. 17 raszo, kad dėl įrengimo Emigrantų namo reikia szauktis prie Europos lietuvių, nes Amerikos lietuviai tingiai aukauja ant Emgr. namo. Europos lietuviai, iszimant Prusų lietuvius, medegiszkai yra didei pavargę ir nū jų nors ko tikėtis yra dovanai. Jie nei nežino kad mes czionai rengiame Emigr. namą, nes Tilžės laikraszcziūse iki sziolei nei žodžio nebuvo apie tai minėta, o Amer. laikraszczių didei menkai tepakliun Lietuvon. Ant inteligentų ir kunjų taip pat nedėkime lukkesties. Pirmieji plikiai o antrieji nors galėtu, tai nedūs, kadan gi jie ant vieszos naudos žmonių niekur nepaaukavo graszio. Yra tokių keletas kurie viską įkunytu, kas tikt lietuviams reikalinga yra, bet tokie ir yra plikiai, o kurie turi tukstanczius, dovanai yra apie tai ir kalbėti. Nū keliaujančių arba norinczių keliauti Amerikon vėl nieko negausime, nes paprastai tokie vos isztenka ant kelionės o apie kokias ten aukas, nors ir ant paczių gero, nei mislies neturi ir nieko nedūs su didei mažu iszėmimu. Tokie nusi-traukę sav maistą arba rubą, greicziaus užpirks Miszią S.

negu dūs ką aūt visūmenės ir savo gero. Emigr. namą įkurti yra mūsų amerikiečių darbas, jei norime pagelbėti savo brolius. Ant kiek pasirodė, iki sziolei amerikiečiai turtingesniejie kurcziais ir nebyliais pasiliko dėl Emigr. namo, o kiek susiėjo, tai yra vargszų aukos, iszimant kun. Burbą, kun. Kraucziuną, p. Makaucką bei redakeijas „Garso“ ir „Lietuvos“. Jei Emigr. namo klausimas turės tiek pasekmės, kaip iki sziolei kad turėjo, tai dar daug vandens nubėgs kol jis įsikunys.

Prie judoszių prisidėjo dar nekoks Seliokas, kaip praneša „Garso“ korespondentas, kuris žandarams vien tikt tarnauja. Apart Jono Lietuvniko su moteria ir Adomo Smalensko, kurie sėdi kalinyj, žandarai jieszko Jūzo Kanclerio, kuris pristatydavo knygas isz Prusų. Žandarai už jį paskyrė net premiją nū 100 rub. vienam isz lietuvių, kurs parodytu Jūzą Kanclerį.

„Kardas“ num. 16 rodyja Amerikoje įkurti kooperatyviszką spaustuvę, nes girdi, tokią įkurus Tilžeje, atimtu paskutiniį dūnos kasnį lietuviams spaustuvnikams. Tokia liet. kooperatyviszka spaustuvė, kur ji nebutų, vis atimtu Pr. lietuviams dūną nes atliktų darbus, kuriūs jie atliktu. Bet tokia spaustuvė įkurta Amerikoje niekados nepasieks to mierio, koks butų atsiekiamas Prusūse, nes ką Amerikoje padarysi, tai Prusūs du kart tiek ir daugiau dar už tūs paczius kasztus. Ir galan, tokios spaustuvės Amerikoje ar Prusūs, negreit sulauksime, nes visi mūsų užmanymai vis lieka tikt užmanymais ir Amerikoje nieks gero neįvyks. Jei užmanytojai patys butų kapitalistai, tai dar rasi kas iszeitu isz užmanymų, o sziađien jų balsas į liet. visūmenę yra balsu pustynėje szaukencziu.

„Saulė“ abelnai sako, kad

tokios spaustuvės visai nereikia, nes Amerikoje esą jau gana liet. spaustuvių, ir tokia vėl atimtu czionyksztēm spaustuvėm dūną. Matoma kad tokiai spaustuvei neturime nei vietos. O vokiečiai pinigus tikt žeria, tikt žeria.

P. Pelėda.

Gulykla tigriu.

Pribuvau į Perų metūse 1826 paszauktas czion varde kompanijos londoniszkos. Priesz pagrizimą į Europą norėjau isz tos ilgos kelionės kūm pasinaudot, todėl susimislijau nors atlankyti su savo draugais, pp. Warton ir Lincoln augszcziausį kalną republikos Perų Chimboraco.

Vieną dieną, perleidus naktį priesz tai indijonieczių kaimė, keliavome tolyn apie milziniszką kalną Andų, kada pakėles galvą, patėmijau, kad balzgenumas sniegų, apgulanczių jo virszunę nyko pamažė le tirsztūse ukūse. Kelerođziai mūsų, Indijonai, sakė mums, kad audra gal but; patėmijimas jų neužilgo pasitvirtino. Ukai apgulė tūj' szonus kalno, mes pasijutome esą nepermatomo tamsumo. Oras buvo troszkus, o prie to taip drėgnas, kad plienas mūsų laikrodėliūse aprudijo, ir laikrodėliai sustojo. Upė palei kurę ėjome, tekėjo su dvigubu smarkumu. Umai nū ūlų po kairei nū mus esanczių, pasileido strautai, neszanti savo vandenise kelmus medzių ir krumų iszrautų isz žemės, patėmijau taip-gi tarp tų didelę kirmėlę, kuri ritosi negalėdama atstovėt priesz milziniszką syla vandens. Sztaį perkuns subildėjo: visi atbalsiai kalnūse atsiliepė kartu. Nūlatai žaibai rėzė ant mūsų ir prie mūsų debesis; rodėsi, kad mus apsiautė jura ugnies. Pasislėpėm po szakomis didelio me

džio, o tūm laiku vienas isz Indijonų jieszkojo mums pri-

tinkesnės vietos. Neužilgo sugrįzo praneszdamas, kad atrado ūloje platoką szkirbą; nubėgome į aną. Audra taip buvo smarki, kad mes viens kito negirdėjome. Atsistojau ties įėjimu į szkirbą, per ilgą ir siaurą skylę žiurėjau, kas darėsi lauke. Stipriausi kedrai lužo, ar linko kaipo lėdės. Bezdžionės ir papugos, numusztos krintancziom nū medzių szakom, klaksojo ant žemės; strautai pasidarė kaipo didziausios upės, ir į yvairius szonus riedenti aplink kalną, plėszė didelius szmotus žemės. Bet veltu stengecziausi aprasztyti visą puikumą matymo. Kas nebuvo Pietinė Ameriko, negal perstatyti sav tai nū mislyje.

Kada audra kiek aptyko, vedėjai mūsų iszlindo pažiurėtie, ar bus galima toliau leistis. Szkirba, kurioje mes pasislėpėme buvo taip tamsi, kad, kada atsitolinome nū skylės, tai negalima buvo nieko matyt nū per colį toumo. Kada mes kalbėjomes apie sunkumą mūsų padėjimo, riksmas ir dejavimas gailingas, isz gilumos szkirbos atmuszantis umai sutraukė visą mūsų paisą ant to. Warton ir asz klausėva iszgingingai. Bet Lincolnas, mus jaunas draugas, iszsitiesė ant žemės, ir su Pranciszkom, mano szovėju, nuslinko gilyn į szkirbą, norėdami dasizinti kas per priezastis.

Vos ant keletos zingsnių atsitolino, iszgirdome jų nusistebėjimą ir tūjaus sugrįzo, neszdami kožnas po žvėrelį, didumo mažo katino, su baisiais dantimis. Akys jų buvo žalios, ant kojų turėjo ilgus nagus, lieziuvius kraujo raudonumo kyszajo isz snukių. Warton'as pamatęs tai suszuko: Dėl Dievo! mes esame gulykloje. . . . Bet staiga permuszė jį balsai mūsų vedėjų, kurie bėgdami prie mus szaukė: tigras! tigras! ir tūj' su prigimtu miklumu įsilipo į vir-

szunę stovincziō czion kedro ir pasislėpė lapūse. Pirmas nūgastis kaip žaibas perėjo per manę ir visas stovėjau nutirpęs; bet kada tas jausmas kiek praslinko pagriebiau szaukyklę. Warton'as taip-gi atsikvoszėjo ir szaukė mus, kad padėtume jam užristi didelį akmenį ant skylės szkirbos, kuris ant mūsų laimės czia jau gulėjo. Jausmas didelės baimės padidino spekas: nes davėsi girdėtis aiskus staugimas besliepicziōs, o butume visi prapūlę, jei but pribėgęs prie skylės pirm, negu mes spėjome užristi akmenį. Nespėjome da gerai užristi, kada pamatėme, kaip priszoko žvėris prie szkirbos. Toje baisingoje valandoje padidinome savo stengimasi, didelis akmū tarp mus ir jo užslėpė mus nū užpūlio. Buvo vienok mažas plyszys, galėjome matyti galvą tigrio, kurioje žibėjo akys, hauginancziōs mus ugue pasiutimo; nū jo staugimo drebėjo visas vidurys szkirbos, tigriukai atsiliepė asztriu kniaukimu. Mus senis neprietelis stengėsi isz kart pagriebti akmenį nagais, potam atstumti jį su galva, bet benaudingas stengimasi jo padidino jo pasiutimą. Sustaugė baisiai, o degancziōs akys rodos sztai ir lenda į vidų szkirbos.

(Pabaiga bus.)

Turtas ir laime.

Isz gudiszko.

(Tąsa.)

— Eik ir tūjaus sugrįzk: apmainymas tur but dar sziađien.

Likęs vienas, bankierius su nekantrumu vaiksycziojo po kambarį. Praėjo arti pusantros adynos, kada Etjenas sugrįzo; veide matytis buvo nekantrumas, akys žibėjo džiaugsmu.

— Pasisekė, bet su dideliu vargu, — pratarė jisai, braukdamas per kaktą. — Iszpradzių

nenorėjo nei klausyt, bet ant galo tikt sutiko. Dabar geriausia proga dėl to; kuningaiktis ir grovas, kuriūdu sėdėjo per visą naktį šalė ligonės, labai nuvargę ir, norėdami pramigt, paliko ją ant keletos valandų. Kudikis su augintine šaliniamė kambaryje; toji boba negal mums maiszyt; bet Marfa nežino kaip praszalinti akuszerką, kuri tankei įeina pažiūrēt kaip laikosi kudikis.

Samuelius, tyła klausydamas, prisiartino prie spintos, atidarė dureles ir iszėmė pusliukę su koku tai skystimu.

— Padūk szitą Marfai; tegul ji įlaszys penkis ar szeszis laszus į gerymą akuszerkos ir augintinės ir tiedvi užmigs mažiau ant trijų adynų. Eik greičiau; palauk tenai ir kada tai bus padaryta, ateik pas manę. Tu, zinoma, vaziuėts vaziuėsi, bet žiurėk kad vežėjas nesuprastu nei kur tu vaziuėji, nei isz kur.

— Galite nesirupjt, asz viską gerai padarysiu.

Etjenas buvo jau iszėjas, kaip Samuelius sugrąžino jį.

— Palauk, da tu maž nepasakei kur ir kaip bus apmainymas.

— Ner nieko lengviau: kambariai kuningaiktienės žemutiniam gyvenime; langai miegstubės ir prieinanczio prie miegstubės buduaro iszeina į sodą; isz buduaro trepai nusileidze ant terrasos, apsuktos krumais. Jan Marfa atidare dureles sodo, per kures įeina sodaunjkai: asz įeisiu per tais dureles ir eisiu prie terrasos. Marfa lauks manęs virszui trepu ir ant dūto ženkle atnesz maž kuningaiktziuką.

— Gerai, eik ir sugrįžk greičiau!

Iszėjus Etjenui, Samuelius iszėmė isz spintos kitą pusliukę, panasę pirmai, isidėjo į brusloto kiszenių ir į kambarį Lidos ejo.

Kambaryje, esancziam szalyp miegstubės už stalo, ant

kurio stovėjo kruzės kavos ir pintinukė su keptiena, sėdėjo akuszerka, stora moteriszke meilaus veido. Įėjus Samueliui, ji pakilo ir, kaip pasiteisidama, pratarė:

— Baronessa ir kudikis miega; kad nepabudjti asz iszėjau sziczion gerti kavą.

— O, nieko, gerkite maloni m-me Zant, jums reikalingas pasilsis, - minksztai pratarė Samuelius: - asz atėjau portfelių paimt, kurį palikau szjryt, bet kad pati miega, asz neeisiu; bukit ant tiek gera, atneszkite maž jį; jus tūjaus rasite: raudonas zomczinis portfelis, su cidabru kampai aplenkti.

Akuszerka tūjaus iszėjo ir kaip tiktai užlindo už portjeros, bankierius tūm laik įvarvino kelis laszus narkotiko į kruzą su kava.

— Atleiskite, baronas, bet asz neradau tenai jokio portfelio, - pratarė kiek nusiminus sugrįžus akuszerka.

— Tai gal patsai rasiu; jame liko reikalingos maž popieros, - atsakė Samuelius, tykei žengdamas į miegstubę, silpnai apszviestą maža lempuke, ir atsargei prisiartino prie lovos, szalė kurios stovėjo užties-ta vygė; iszbalus ir nuilus Lida miegojo; ant stalelio, szalė jos lovos, stovėjo kruzelis su gėrymu; Samuelius ir į tą įlaszino kiek narkotiko; bet vos spėjo isidēt pusliukę į kiszenių, kaip pabudo Lida ir jos didelės, jūdos akys su nusistebėjimu isismeigė į vyrą.

Kad nedūti suprast, Samuelius pasilenkė prie jos ir paklausė: - Kaip jautiesi, Lida? Tu taip buvai silpna szjryt, kad asz nusigandau.

Laimės valandėlė taptelėjo į szirdį moteriszkes.

— Ak Samueliau! Kad tas, ką tu kalbi but teisyhė, to vie-no but gana, kad sugrįžtu sveikata mano.

Prie szjų zodzių paėmė ranką Samueliaus ir prispaudė prie lupų savo.

— Kad tu pamylėtum manę, - tarė toliau silpnu balsu, - paszveszcziau visą savo gyvatą, kad tiktai tu butum laimingu!

Pusiautamsa nedavė patėmjt Lidai priverstiną nusiszypsojimą, pasirodziusi lupose bankieriaus. Vienok jisai pasilenkė, pabucziavo paczią ir, sėdęs szalė jos, tarė meiliszku balsu:

— Buk rami, Lida; tu labai susirupinus; gal nori padūsiu gert?

Ant pritarimo jisai pakėlė paczią priartino prie lupų jos kruzą ir davė atsigt.

— Miegok dabar! - pratarė minksztai, traukdamas ranka per kaktą jos.

— Dziangkis! Dabar asz jau cziuėsi visai gerai, - pratarė szypodamasi Lida ir užsimerkė.

„Na, dabar asz liūsas nū jiedviejų ant poros adynų“, su pasismaginimu pamislijo bankierius, grįždamas į savo gabinetą.

Net dvideszimts kartų žiurėjo ant laikrodėlio su nekanturumu laukdamas Etjeno. Bet sztai tasai pasirodo tarpduryje.

— Greičiau, baronas, dūkite kudikį; viskas parengta laukti negalima.

Prie szjų zodzių iszėmė isz po ploszcziaus riszinį ir padėjo ant biuro:

— Sztai Marfa įdavė marszkiniukus, muczelę ir vystyklė-lį su kuningaiktzyczio ženklu, kad aprėdyt kudikį į tūs; laukti negalima: grovienė Antuaneta gal isznetycziau įeiti.

— Gerai paimk maž ploszczių, pakol asz ateisiu su kudikiu.

Kada Samuelius įėjo į paczios kambarį, akuszerka, atsiloszus ant atramų kresės, druczei miegojo. Lida taip-gi miegojo. Bankierius užrakino duris persirengimo kambario ir, prisiartinęs prie vygės, atsargei iszėmė kudikį. Su pagelba Etjeno aprėdė į atnesztus drabuzėlius, pridengė len-

gvaskepeta ir pakiszo po ploszcziumi, iszėjo sykiu su Etjenu per slaptingas dureles sodo.

Jisai taip degė neužkanta, kad sązinė jo tylėjo; nei viena gysla netruktelejo, kada tai vis darė, ir atidavė ant valios pasisekimo tvarinį, gavusį nū jo gyvastį.

Ant pirmo užsisukimo ulyczios pasamdė vežėją ir už keletos minutų buvo kuningaiktyszczio sode.

Naktis buvo tamsi; su dideliu atsargumu žengė takeliais sodo ir kada prisiartino prie terrasos, Etjenas lengvai kos-telėjo. Už poros minutų ant szriubu darytų trepu davėsi gir-dėtis vedrasų, lengvi žingsnei ir Marfa iszblyszkus ir drebėdama pasirodė su kudikiu ant rankų.

Tylomis buvo padaryti mainai, po tam kameristka isznyko, o slaptingi atlankytojai greitai žengė prie durelių sodo.

Sugrįžęs į gabinetą, Samuelius pirmiausia aprėdė kudikį į drapanas savo sunaus. Bet kada atidengęs skepeta pažiurėjo ant kudikio vyltvilės ir neužkenczemo nedraugo, szirdis jo susispaudė. Veide kudikio ne buvo nei žymės panašumo ant Valerijos, bet tasai buvo jos kudikiu. . . . Toje valandoje kudikis pabudo ir pravirko, iszgirdęs balsą kudikio Samuelius suminksztėjo; jisai visaip stengėsi suramjti mažiuliuką, kuris už valandėlės užmigo. (Toliaus bus)

Ant pardavimo.

Turiu ant pardavimo namūs dėl biznio ant didžiausios miesto ulyczios. Galima laikyt sztorą ir saliuną; randavojant-gi galima gaut po 85 dol. raudos kas mėnū.

Ypacz dėl lietuvio yra tai geriausia vieta visam Shenandoah, Pa.

Norintis pirkt kreipkis ant szio adreso:

Mr. M. Fadroviskis

N. 16 E. Centre str.

Shenandoah, Pa.

Pamestas kudikis.

„The Wilkes-Barre Record“ praneša, kad į lietuviską Pittstono bažnyčią turbūt pereitą pėtnyčios vakarą atneszė nežinoma ypata vieno tik-tai da mėnesio mergaitę. Ant rytojaus rado ją begulint ant lonkų bažnyčios ir prie jos koreziukę, ant vienos pusės kurios buvo paraszas, kad vietinis lietuviskos parapijos kunigas paimtu ją pas savę ir darytu su ja ką nor, nes ji neturint namų; ant kitos pusės tos koreziukės buvo paraszta kokia tai maldelė. Rasztas prastas, – matyt nepratusė ranka raszta.

Vietinis klebonas kun. Szedvydis atidavė tą nelaimingą kudikėlį į biednujų namą (poor farm). Kas ją ezion atneszė, dėlko ir kokia tame priezastis, – apie tai neminėta.

Ant koreziukės lietuviskai buvo paraszta, tai-gi isz to matyt, kad lietuviskos motinos toji mergiukė yra. Gėda didelė tokiai motinai, kuri savo locną kudikį taip panieki na. Atsitikimai toki gal but, isztikro, tiktai tarp puslauki-nių žmonių, arba tarp žemian nupūlusių doriskai.

vainiką garbės. Dasigirdus apie tai policija nusidavė ant pasakytos vietos ir isz tikro taip atrado.

Isz szito atsitikimo galima matyt koke tamsybė dar viesz-patauja Maskolijo tarp tulų gyventojų, ir kiek naudos gyventojam Maskolijos atnesza kvailas čaro valdymas.

Naujos kningos.

Kristijono Donelaicio rasztai. Iszleista kasztais kun. A. Burbos ir A. M. Miluko. 1897 m. spaustuvėje „Garso Amerikos Lietuvių“ Shenandoah, Pa. Apraszo pavasario linksmybes, Vasaros darbus, Rudenio gėrybes ir Žiemos rūpesčius. Apsakyta paprasto, per žmones vartojamo kalbo, neiszskirent ir nekurių iszsitarimų ar atskirių žodžių gana neszvankių. Raszta taip, kaip autorius yra matęs ir skaitant galima matyt gyvenimą lietuvių dar suvirsz szimtą metų atgal. Kristijonas Donelaitis gyveno Prusų Lietuvo todėl ir Prusų lietuvių gyvenimą apraszo, tūse laikūse, kada da baudževos buvo. Ant pabaigos pridėta keletas pasakaiczių, iszmislas paties K. Donelaicio ir pradžioje, trumpai padūta biographia autoriaus.

J. . . . .s.

Margumynai.

Pasekėjai sektos, taip vadinamų pustelnikų, esanzios ap linkinėje Terespol, Chersono gubernijoje, iki to daėjo savo religiszkam karsztume, kad, kaip praneszta buvo kartą apie tai į Petrapilę, atsidūda ant smarkiausių kuno varginimų (net kankinimosi), kad tiktai apturėti vainiką posmertinės laimės. Apie vieną isz tokių atsitikimų szitaip kaip padūda: vieną kartą prazuvo netikėtai susyk 17 sektorių, ir kaip pas-kiau vienas pripazino, – jie tapė per jį užmurėti, kad greičiau pabaigti sziosvietinį gyvenimą ir apturėti po myrio

Didelis Balius!

Bus iszrengtas per draugystę Vytauto D. L. K. isz Boston, Mass. ant naudos Emigrantų namo 31 d. Gegužio. Meilingai užprasom visus lietuvius ir lietuvaites kaip isz Bostono, taip lygei ir isz ap-linkinių.

Muzykė pirmos klesos.

Prasidės nū 12 adynos dieną ir trauksis kovėliau. Balius szis bus ant salės Kalidon Hall 45 Eliot str.

Meilingai užpraszo visus Komitetas.

Bausmė,

Paraszė vaikas.

(Tąsa)

V.

Kareiviai vilyczioms szvytrūdami kėlės, —
Pastvėrė kirvius ir žaibavo kardais —
Tik laukė, ar tamsa didesnė užeis.
Jau pūlė nū debesio jūdas szeszėlis, —
Isznyko žvaigzduczių nū regracziio szimtas,
Ir veidas mėnulio toks balzgenas, rimtas
Isznyko – da skverbias isz debesio lyst' —
Da viens spindulėlis per tarpą iszlindo
Ir apszvietė erdvę, – silpnyn – umai – szvyst –
Isznyko.

Tamsoj' jojo rindas prie rindo —
Tylėjo visi, tik kur nekur greit sklaistės
Su kryžiais jūdais nusikorusios skraistės,
Ragotinės mirgtelej' greits spindulys,
Ir sykais žvilgėjo siubūjanti kareziai
Jų žirgų, – į szalį jei sukdamo sparcziai, —
Pentinai sujudėti skambėjo vis.
Ir vadas tylėjo tik akys jo jūdos
Žibėjo taip, kad nē tamsioji naktis
Daigtų neužslėps, ką nematomi, rodos, —
Tos akys kur dirstels, visur užmatys.
Bet kas ten? szalij' vakarų lyg kas žvilga —
Rausvai ir palszai – ir isznyksta tamsoj' ?
Pakėlė akis, žiurėj' laiką neilgą —
Sumojo, – ir szūle kareiviai nujoj'.

Giesme antra.

I.

Linksmybė, užimas neliauja pilyje:
Kareiviai, ir minės, ir broliai visi
Gal džiaugtis, vergus ir ramumą įgiję.
Negreit reiks kariauti – szlovė jų baisi –
Klupdys stabmeldžius, tartum garsas Perkuno.
Visai iszdraikyti, jie giriose tuno,
Bet likusių brolių balsus ten girdės —
Ir verks: juk ir jie ne yra be szirdies.
Ir nieks da nematė pilyj' tokios pūtos:
Vergai kruvini, virvėmis surishti,
Mergelės įdukusiai miniai padūtos, —
Ir gaisras matyt net – toj' pusėj' – arti, —
Sztai balzgenas Nemunas nū jo užraudo —
Jo vilnys nelygios, lyg kaszinką gaudo —
Siubūja, ir szniokszczia, ir verkia lėtai
Jo verksmą iszkilę kartoja krantai.

II.

Naktis nors tamsi, bet rami. Sziaurių vėjas
Ne staugė – tik balzgenas mėnū stebėjos, —
Umai tartum iszgasdėtas – nū dangaus

Isznyko – už debesio dingo tamsaus.
 Augsčiausiam rume žibėjo per langus
 Szviesa – girdėt buvo ten skambus balsai —
 Kalbėjo kareiviai linksmi ir liūdsai.
 Tamsi žmogysta, ranka skrūstus pridengus,
 Stebėjosi, lyg klausė maiszytų snektų —
 Umai, – gal klausyti jai buvo koktu, —
 Paszoko, lyg stirnos krutėjo jos kojos,
 Taip bėgo, pėdsako nepalikdama, —
 Czion minės szukaujanczios priesz akis stojos, —
 Mergelė viena szaukė jos verkdama,
 Dejavo vergai rankas skėtė nebviltyj',
 Dievų szaukdami ant pagelbos vardus
 O verksmas jų buvo gailus ir graudus,
 Ir niekad szirdyj' negalėjo iszdilti.
 Paveikslas — tai buvo mergelė jauna —
 Umai sudrebėjo – ir da greicziaus bėgo —
 Raudėjo, tarytum szirdis jos pabėgo —
 Juk moteries szirdziai greit buna gana.

III.

Umai pas duris atsidurė bakužės, —
 Atgal' atsigrižo – prie laužo liepsnos
 Inirszę kareiviai du tarp savės muszės' —
 Isz jų viens jau plaukus mergelės jaunos,
 Tąsydamas, traukė ją prie savės godziai,
 Kita ranka prieszui grumojo kardū.
 Vergė ją pamatė ir szaukė vardu.
 Mergelė pastiro: tie meldzianti zodziai
 Nebviltyje szaukė pagelbos nū jos.
 Ir suszviltė staiga baisus kalavijas, —
 Ir balsas nutilo: daugiau ne dejūs.
 Bet aidas nerymstantis paskui ją vijos, —
 Įbėga į vidų ir ten gaudė jis, —
 Kas jį nutildys, kas jį nuvys?
 Gana neramus tų namų buvo vidus:
 Liepsna, ką mirgėj' nū balanos sausos,
 Tik apszvietė sūlus kampūse visās,
 Radastą ant lango ką aiskiai prazydus,
 Siubavo ir platino kvapą visur, —
 Žolynų visų radasta yr graziausi,
 Bet dūda už drąsą užmokestį gausią:
 Juk apart ziedų jį akstinus tur.
 Isz lauko per langą lindo lapai rutų,
 Mergystės žolyno gražaus ir sargaus,
 Jos galvos mergelių dabiti neliaus,
 Be jų – but geriaus, kad mergelė prazutų.
 Kairiamjam kampe pas Pikūlio stovylą —
 Dievai! kas galėjo atneszti jį czia? —
 Piktųjų dievų užimta szie kerczia —
 Tenai tarp veidų jų smarkių augsztytyn kyla
 Sukruvįtos rankos, ilgoms vinimis
 Prikaltos prie kryžiaus ir iszkėstos graudziai —
 Jos paczios taip isztemptos, pervertos skaudziai —
 Pravirkdys tik žmones, bet ne suramys.
 Ir ilgai stebėjosi szlapioms akimis,
 Nū įspudzio smarkiai kilnojos krutinė:
 Nes Jojo kanczia grandzia szirdį sutrynė.

(Toliaus bus)

Mythai, pasakos ir legendos Žiamaicziū.

(Tąsa)

I. Pasaka apie prasidejimą Žiamaicziū¹⁾.

Kada Dievas sutvėręs svieta ir žmones, szitie veikiai pradėjo pasileisti ir daryti visokias piktadarystas. Aniolai, kurie tūmet dar su žmonėmis turėjo susiejimą, matė tatai ir skundėsi Dievui ant anų isztvirkimo. Dievas rįzosi persiliudyti apie teisybę to, ką girdėjo. Dėlto jis paliepė aniolui Mikolui palydėti jį ir drauge su jūmi nukakti ant žiamės. Kad nėks nepazintu, Dievas apsilvilko skuduriūtą elgėtos drapaną, taip pat aniolas Mikolas.

Tokiu budu abudu nepazintu traukė isz vienos žiamės į kitą, isz vieno miesto į kitą ir isz kaimo į kaimą, bet į kokį namą jiedu nebutu įėjusiu ir katrų žmonių nebutu paprasziusiu, ar tai pastogės, ar senų, nudėvėtų drabužių, ar valgio ar kiek pinigų, jiedu negavo nieko, bet buvo iszjūktu ir visur jiemdviem grasino. Tada Dievas galiaus pasirįžo nukoroti žmones už jų kietumą ir blogumą.

Kad jis su aniolu Mikolu buvo atėję pas vieną burą, ir szitas abiem nudūtiem ubagam praszant nedavė jokios almužnos, Dievas pasakė jam, kad jis atpakutavos už savo kietumą. Ant szitų zodzių buras užpyko. Jis liepė pakurti peczių, kad abudu tariamu ubagu sudeginti. Ir abudu įmetė į peczių, bet tame pacziame mirksnyje, kada tai pasidarė, abudu buvo pragaiszę visiems isz akių.

Keletą dienų potam Dievas nukorojo piktadėją. Kamūlys ugnies nupūlė isz dangaus ant namų buro, ir tie suliepsnojo. Tiktai su vargu gyventojai namų iszgelbėjo nūgą gyvastį.

Dievas ir aniolas Mikolas potam ėjo pas kitą burą. Vienok ir tasai iszvarė jūs su ursziais zodziais ir tariamus elgėtas, kad Dievas jam už jo kietumą korone kerszyjo, liepė mesti į vandenį, kad prigertu. Kaip tiktai jis spėjo paliepti, abudu jau buvo isznykę. Burą isztiko sunki nelaimė. Per visą pavasarį ir vasarą nenupūlė nei vienas laszas lietaus ant jo dirvų, taip kad iszdegė pasėlis ant lauko; nei vienas sziaudas czėse pjuties neturėjo nei vienos varpos su javų grudais.

Mielagis Dievas ir aniolas Mikolas ėjo isz kiemo į dvarą karaliaus, kad matyti, ar jie gaus nū tojo kokią dovaną. Karalius buvo rods bagocziausiu, bet taip-gi godziausiu isz visų žmonių, įpatingai jis mylėjo aukso daigtus ir brangius akmenius. Kad jis ant pirszto aniolo Mikolo pamatė taip brangų ziedą, į kurį pauėszaus jis neturėjo jokio, jis užsimanė jį turėti. Tariamasis gi ubagus nenorėjo tąjį dūti: jis mat sakėsi gavęs į tėvonį ziedą nū savo pratėvių, kurie kitą kart ėją labai turtingi buvę, ir dėlto jis nenorįs nū jo skirtiesi. Karalius pamatęs, kad ziedo gerumu negaus, pakaltino ubagus už vagystą: jis mat sakė, kad ziedas ėsas jo turtu ir kad ėsas nū jo pavogtas. Už tai jis liepė ziedą nuplėszti nū pirszto szventam Mikolui ir apszudyjo abudu svetimu kaipo vagis ant kartuvių. Kaip tiktai isztarmė paskilbo, didelė daugybė žmonių subėgo, kad matyti, kaip bus pakartu abudu tariamu ubagu.

1) Etymologiją zodzio Žiamaitis ir priezastis dėl manojo raszymo vardo rasi Įzėngoje, s. 195 ir s. 207. Žiurėk taip-gi Schleicherlit. Gramm. s. 29, 30, 32. Antrapus Praetorius raszo taip-gi Zamaiten ir pas Nesselmanną skaitau — Žiamė, senoviszkoje raszyboje azūt Zemė.

Nuvedė jūs pas kartuves, uždėjo jiems virvę ant kaklo ir ką tiksliai norėjo į augstą patraukti, kaip sžtai abudu umai pragaismo. Toje pacioje valandoje karalius, kurs taip gi velyjo matyti regyklą ir buvo tarpe žiurovų, pradėjo balsiai staugti; Dievas buvo jį permainingis į žvėrį ir tai į vilką. Nū szito vilko paeina visi kiti, ir jie dar sziądien, kaip kitąkart jų pratėvis, yra godus ir neprisotinami.

Dievas ir aniolas Mikolas ėjo potam pas moterį vieno ba goto dvarponio. Aniolas praszė moteriskės valgyti ir nakvynės, nės jie ėsą nuvargę ir alkani. Moteriskė jūkavojosi isz tariamų elgėtų ir sakė, kad ant kiemo bėgioją gana žiurkių ir pelių aplinkui: tegul jie tasias pasigauna ir iszsikepa. Taip gi nakvynę ji gatava buvo dūti, bet tiksliai idant abudu nakties mete nužudyti; mat Dievas moteriskėi buvo pakerszyjęs korone už jos iszjūkimą; už tai ji norėjo atsigiežti. Kada naktis atėjo, ji isz tikrųjų patylomis nusprudino pas gūlj svetimųjų, idant savo mierį iszpildyti, vienok kada ji atėjo, gūlis buvo tuszczias, o moteriskė pavirto į katę. Nū szitos katės paeina visos kitos, ir taip gi sziądien dar katė turi žiurkes ir peles gaudyti ir nori kožną naktį namų uktverį nuzurdoti. Ji prikiutina prie jo lovos, bet visūmet užmirsza vėl savo paketinimą, kaip prisiartina prie lovos.

Žmogus, kurs smarkiai užriko ant Dievo ir aniolo Mikolo, kada szitūdu savo ubagiszkaime drabuzyje papraszė nū jo dovanos, tapė per Dievą paverstas į gaidį.

Potam abudu keleiviai traukė pas vieną grovą. Szitas pamėgzdziojo iszjūkdamas jų praszanczias maivas. Tada Dievas pavertė jį į bezdžionę, ir sziądien dar bezdžionė be paliovos tebsimaivoja ir stengiasi visąką pamėgzdzioti.

Taip keliavo Dievas toliaus ir toliaus, palydimas aniolo Mikolo. Dar tankiai jie užėjo blogus žmones; tiksliai keletas žmonių buvo geri, keletas gi nei geri nei blogi. Isz blogųjų žmonių keli tapė Dievo ant tų pėdų nukoroti, daugumas gi pasiliko tūmi tarpu valni nū jeib kokios koronės.

Dievas dabar jau tiksliai pamatė, kad aniolai jam buvo teisybę pranesę, ir jis pasirijo, isznaikinti blogūsius žmones, o nedaugelį, ką geri buvo, iszgelbėti, ir dveją ainių isz anų, ką buvo nei geri nei blogi. Dėl to dalyko aniolas Szveistikas turėjo pabudavoti palocių isz krisztolo, kurs stovėjo viduryje tarp dangaus ir žiamės. Tada Dievas liepė ten visą suneszti, ko žmonėms reikia dėl gyvenimo; aniolai kalvystos Ugnedūkas ir Ugnegavas gavo įsakymą, nukalti merginą isz aukso, kuri visame kame vedė gyvenimą žmonių, tiksliai kalbos ji neturėjo. Tiksliai ką szitie paliepimai Dievo buvo iszpildyti, atsitiko kad burei, kuri prigulėjo prie žmonių nei gerų nei blogų, pagimdzius vaiką, jos grintelė apsiszvietė lyg nū szviesios ugnies; tai patruko tiksliai vieną mirksnį, potam ugnies szviesa buvo užgesusi, o kudikis burės prapūlė.

Tą paczią naktį pagimdė dukterį kita burė, kuri taip gi prigulėjo prie anų, kurie nebuvo nei geri nei blogi. Staigu jos grintelė, rodos, liepsna užsiėmė. Po kelių valandų ugnies szviesa buvo iszgesusi, bet tiksliai ką gimęs kudikis prapūlė. Dievui, mat, liepianč du aniolu buvo nukakusiu į grintelę valandoje, kada kudikiai buvo gimę, ir nuneszė jūs į palocių isz krisztolo. Ugnies szviesa grintelėje buvo žibėjimu, kurs spindėjo aplink aniolus.

Krisztolo palociuje priėmė kudikius auksinė mergina ir jūs augino kūmi geriausiai. Kudikiai augo druti ir stiprus.

Nėkam su jais nesznėkant, kalba pasiliko dėl jų nežinoma. Jie nežinojo, kas yra ger ir kas bloga.

Potam Dievas liepė augszcziausiam kalne svieto aniolams Mikolui, Ugnedūkui ir Ugnegavui pastatyti palocių isz aukso. Tada nedaugelis gerųjų žmonių gavo paliepimą nusidanginti į szitą palocių; taip gi toks įsakymas teko isz visų gyvių po vieną porą. Kaip tiksliai žmonės ir gyvunai ten atsidurė, durys palociaus užsidarė ir taip gi kalnas. Potam Dievas iszsiuntė aniolą Augsztį su aniolais ir milžiniais naikimo ir liepė jiems isznaikinti visąką, kas gyvas, ant žiamės. Taip Dievo palieptieji leidė sierai, dervai ir ugnei ant žiamės varvėti, taip kad į trumpą laiką ji priligo iszdegusiai ugneviete.

Po szitų atsitikimų Dievas liepė atidaryti kalną ir duris palociaus. Kad žmonės iszėjo laukau, jie nepažino žiamės ir nežinojo, kur jie yra. Sžtai Dievas liepė aniolui Augszciui padaryti žiamę vėl apgyvenama. Szitasai iszsiuntė milžinus vėjo ir vandens, kad jie apvalytu žiamę nū degėsių. Milžinai pradėjo savo darbą. Vandū veikiai kilo augsztyn ir augsztyn, ir pirma iszgelbėtieji žmonės ir gyvunai, kurie buvo pabėgę ant kalnelio, jau jau turėjo prigerti vandeniūse. Kad aniolas Augsztis tai iszvydo, jis numetė rieszuto kevalą žiamyn. Tasai priplaukė prie ano kalno; žmonės ir gyvunai rado jame vietą ir galėjo jame iszsigelbėti nū mirimo. O vandū vis kilo augsztyn, rieszuto kevalas galiaus tapė pakeltas iki krisztolo palociui, kuriame buvo vaikyszczias ir mergyszczia. Tūdu buvo su laiku užaugusiu, apszvedė ir pagaminogvastį mergaitėi. Kada gi žmonės ir gyvunai rieszuto kevale nukako pas jūs, jie paliko savo kudikį auksinei merginai dėl auklėjimo, o jie patys įsilipo į kevalą ir prisidėjo prie žmonių. Nugis vandū pradėjo nusekti, ir galiaus žmonės bei gyvunai pateko ant žiamės, kuri vėl atgavusi buvo savo pirmyszczią iszžiurą po įtekme vėjo ir vandens. Potam žmonės ir gyvunai iszėjo laukan isz rieszuto kevalo. Taip gi pirmyszcti gyventojai krisztolinio palociaus iszmoko kalbą žmonių ir jų budus ir paproczius. Nū szitų taip iszslapstyty žmonių paeina daugelis szeimynų žmonių; veikiai žiamė per jūs ir jų ainius tapė vėl apgyventa kaip pirmiaus.

Krisztolo palociuje buvo pasilikusi tiksliai mažoji mergaitė. Auksinė mergina ją augino, kaip ji buvo padariusi su josios tėvais. Kada gi mergaitė paėjo nū žmonių, atėjusių nū žiamės, tai ji nū žiamės tapė Žiamaitė praminta. Tada Dievas liepė aniolei iszmokinti Žiamaitę visokio mokslo ir visokios dailos. Auksinė mergina augino Žiamaitę, o aniole mokino ją, ir taip parėjo, kad mergaitė iszaugo į gražiausią ir gudriausią mergiotę, kokia tiksliai buvo kūmet ant svieto. Dievas davė ją už paczią aniolui Perkunui.

Bet vieną sykį, kada tasai nebuvo pas savą paczią, prie jos prisigretino aniolas Augsztis, potam aniolas Szveistikas. Vaikas, kurį Žiamaitė pagimdė, buvo taip gi vaisiumi trijų aniolų. Praszant Žiamaitėi, Augsztis pasiėmė vaiką į dangų, iki jis užaugęs bus; tada jis turėjo buti ant žiamės nusiųstas, idant ten ant žmonių vieszpatautu. Už tai, mat kad tris aniolai buvo jo tėvais, jis negalėjo danguje pasilikti, ir už tai, kad jo motyna, paėjo nū žmonių, jam buvo likta vėliaus su žmonėmis gyventi, bet kaipo jų vieszpacziui: nū kožno isz trijų aniolų atiteko jam dalis jų pajiegos ir galybės.

(Toliaus bus)

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ visas
dalis svieta, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieta ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.

Susiszekam visokiose kalbose. Pinigūs priimam ban-
kon ir iszm'inom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third' str., PHILADELPHIA, PA.

Reikalingas dudorius

Turintis gerą balsą ir gerai
pažystantis muziką, gauna ant
mėnesio \$40,00.

Rev. K. S. Pautienius
Mahanoy Ave 614,
Mahanoy City, Pa.

Apgarsinimai.

„VARPAS“ literatūros, politikos ir
mokslo dvimėnesinis laikraštis iš-
eina jau 9 metas Tilžėje. „Varpas“
yra Lietuvos vadovų laikraštis; tal-
pina puikes apysakas bei moksliszkus
rasztus. „Varpas“ į Ameriką ant me-
tų su prisiuntimu, kasztūja 1 dolerį.

„UKININKAS“ Lietuvos ukininkų
mėnesinis laikraštis, išeina 8 metai,
taippat Tilžėje. Talpina įvairius
rasztus apie lietuvių prispaudimą po
Gudų valdžia bei pamokina kaip reik
nū jų gintis, apysakas, pamokinimus
isz ukės, žines isz Lietuvos kaipo ir
isz svietinių szalių, bei apie ligas, nū
kurių gali pats žmogus pasigelbėti,
nesant arti daktaro.

„UKININKAS“, į Ameriką, ant
metų kasztūja ir tiktai vieną dolerį.
Norinti isziraszyti virsz minėtus
laikraszczius, pinigūs gali siųsti re-
gistravotose gromatose aut szito ad-
reso;

Herrn Dr. Bruażis
Tilsit, Ostpreussen
Germany.

Del sergancziu.

Naujas gydymas ligonių.

Dr. J. Poraitis per daugelį metų
praktikavojo visokiose szpitolėse
(ligonbucziūse) Europo ir Ameriko.
Paskutinį laiką paszventė ant mik-
roskopiszkių tyrinėjimų žmogaus
szlapumo ir taip toli datyrė savo ty-

rinėjimūse, jog gali veik kiekvieną
ligą iszgydyti.

Padazykie szmotelį popieros į sa-
vo szlapumą iszdziovykia tą popiere-
lę, apraszykie savo amžį, kas tav
kenke (sopa) ir atsiuskie su 2 centi-
ne marke ant žemiaus padėto adreso;
Gausi atsakymą, kokia liga sergi ir
ar gali taptie iszgydytas. Roda už
dyką. Adresas:

Dr. J. Poraitis

8361 Superior Ave. S. Chicago Ill.

Lenkiszkos knygos

maldų, pargabentos isz užmarės.

Gaunamos pas Jūz. Pauksztį.

Westchnienie duszy poboznej, zbiór nabożenstw
i pieśni z przydanem Drogi krzyżowej, Gorzkici
zali i psalmów \$1,50.
Złoty Oltarz czyli zbiór nabożenstw dla chrześ-
cian i katolików \$1,30.
Oltarz czyli zbiór nabożenstwa dla młodzieży
katolickiej 70 c.
Wyborek nabożenstwa dla młodzieży katolic-
kiej 50 c.
Mały złoty oltarz dla poboznych dzieci ka-
tolickich 45 c.

Kningos

pargabentos isz užmarės:

Maldų knygos,

Mazas atkso altori is, Miszių maldos su abrozė-
liais (mašam forniate) kriszolinu apdaru 60 ct
Szagrino „ „ „ 50 c
Aukso Altorius, arba Szaltinis dangiszku
skarbu 3,00 iki 3,00.
Garbe Dievoj ant auksztybės „ „ \$1,50.
Balsas Bstandolės 1,35c., 1,50c. ir 2,00c.
Kninga giesmių arba Kanticzkos „ 75c.
150 Psalmu Dowido karaliaus ant
paveiklo kanticzkių 75c.

Istoriszkos dvasiszkos italpos knygos,

Gyvenimas Vieszapties Jezaus Kristaus, 75c.
Istorija seno ir naujo Istatymo su abrozėl. 15c.
Istorija seno Istatymo „ „ 25c.
Gyvenimas Marijos „ „ 20c.
Menno izwenziausios Marijos Panos 30c.
Sopulej Motynos Diewo „ „ 30c.
Evangelijos supulkets apdarais 1,00c.
Gyvenimaj Szwentuju, ant visų metų kożnos
dienos, pirma, antra, treczia ketvīrtā ir penkta
dalis už kożną dalį po „ „ 65c.
Gyvenimas szv. Benedikto Labro „ 10c.
Stebukiai Dievo Szvencz. Sakramente 40c.

Istoriszkos knygos svietiszkos italpos.

Oltipos „ „ 25c.
Robinsono „ „ 25 c.
Kantrios Elenos „ „ 20 c.
Lementorius su poteriais ir mistranturais 10 c.
Istorija Lietuvos „ „ 30c.
Istorija Svienytų Valstijų Amerikos konsti-
tuctija „ „ \$1,00.
Trumpa senovės Lietuvių Istorija 10c.
Apilnkraštis kun. Petravyčiaus į Vilniaus
džiakonystės kuningus 1870 m. „ 5c.

Užkas mos lenka ns turimo būti dėkingi arba
nūlykinti, graži kalgotė kurioje apraszyta
visi mūsų prietiktai su lenkais nū pat

krikszto Lietuvos 5c.
Ziponas bei žiponė „ „ 40c.
Žirgas ir valkas „ „ 20c.
Vytautas didis Lietuvos kunigalksztis 30c.
Aple senovės Lietuvos pilis 10c.
Kanklės lietuviszkos dainos keturioms balsams
(su natomis) 20c.
Amerika pirtyja (komedija) „ 10c.
Aple kalbų pradzią „ „ 5c.
Budal gydymo nekurių ligų „ 25c.
Ka daryti, kad sveiki butime ir ligai gyventume 5c.
Kas yra, o kas bus žvilgis ant azių d enų ir į
ateltą 5c.
krumplių Jonas, apysakolė 5c.
keletas žodžių apie nažn išsztus maskolių dar-
bus kražiūse ir aple sudyjimą kražlezių
Vilniuje 5c.

keletas rasztų apie kražių atsiktikimą 10c.
Tamoszius besotis apysaka 5c.
kalba dviejų žmonių kazimiero ir Antano apie
katalkų bažnyczios pamatą 5c.
Lietuvos kanklės (eilinės rasz.) 10c.
Pamokslai aple suda Dievo, pakuta, dangų ir
pekaltą prasidėjimą Szv. Panos Marijos 10c.
Pamokslai ir Ganytojaus kalbos sodiecziams, kn-
ga pirmoji, apima laiką nū pirmos nedolios Ad-
ventų iki penelų dienai (pamokslai kożnam
nedolienim) \$1,20c.
Trumpi pamokslimai ir rodos, pagal kurias turi
elgtis kiekvienas žmogus 10c.
Lietuvos gaspadinė arba pamokinimas kaip su-
vartoti Dievo dovanas, paraszė žmonai Antra
iszleidimas pagorintas 15c.
Final ir jų gyvenima, viensėdis ir pirmutinė
szalna 10c.

Pavargėlė ir kaip gyvena kynai, apysakos 10c.
Andersono pasakos (su abroz) 15c.
Gydyklos nū baimės myrio „ „ 25c.
Misija ir žledas „ „ 25c.
Naujanis sapnų knigelė „ „ 50c.
Ženybos patikų Miko „ „ 5c.

Knygos poetiszkos.

Senkaus Jurgis „ „ 15c.
Vitolioranda, pulkus poematas isz
senovės lietuvių gyvenimo, 2 knygos 1,35c
Dūnelaczio pavasario linkmybės 10c
Konradas Valenrodas „ „ 10c.
Tėvyniszkos giesmės „ „ 5c.
Jūkano dainos „ „ 3c.
Naujos dainos „ „ 10c.
Birutės dainos „ „ 10c.
Tėvynainių giesmės „ „ 40c.
Petro Arimao rasztai — eilės 10c.
Pagrėnų gobtuvės — teatralliszka 10c.
Ponas ir Mūzikai, Drama penkiosio permatnosio,
paraszyta Aleksandro Gužuczio, 15c.

Apysakos.

Palangos Juze, linkami skaitymai „ „ 20c.
Kas taisybė tai nemelas pulkios apysakolės
isz lietuvių gyvenimo 15c.
Istorije aple gražą Mageloną, dukterį karaliaus
isz Neapolio ir aple Petrą kareivį 20c.
Pajudėjime vyrat žemę, pulki apysaka
paraszyta patrijotiszkoje dvasėje pagal
vengrišką pono A. Iz B. autoriaus
knigutę „Kas taisybė tai ne melas 15c.
Pasaka apė Szaltabuzius (jūkinga) 5.
Žiemos vakaro adyadėlė, vokiszkom raidėm 20c.
Mūzikėlis „ „ 15c.
Valkų knigelė „ „ 15c.
Ant Nakvyinės „ „ 5c.
Kalmynų pasaka 5c.
Kaukaso belaisvis 5c.
Kur melis, ten ir Dievas 5c.
Kas kaltas 5c.
Negirdėtas dalgas 5c.
Pasakojimas aple valta ir jo rasztinjką 5c.
Senis Makrickas 5c.
Vakaras Tilviko pirktelė 5c.
Gyvenimas Stepo Itaudnosio ir kiti naudingi
skaitymai. [ketvirta dalis
„Szlaūteniszko Senelio“] 15c.

Moksliszki rankvedžiai ir kitakios knygos

Kninga dėl iszsimpkinimo visaszvietinės kalbos 15
Aple buvimą Dievo „ „ 5c.
Grleszninkas pfrverstas motavotis „ „ 15c.
Pamokslai aple trusai „ „ 5c.
Talmudai ir mūsų žydat „ „ 10c.
Szkalas su kalba „ „ 20c.
Priesauszris „ „ 20c.
Kaip gyti pinigūs ir turta „ „ 20c.
Girtybė 5c. ir 10c.
Genių dėdė, graži pasakutė kur iszrodyta,
Aple žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą 75 c.

kaip labai svieta slogna maskolių valdžia 5c.
Aple Dangu 5c.
Final ir jų gyvenimas, ir pirmutinė szalna 10c.
Liativos gaspadinė 10c.
Žodynas kun. M. Miozinio \$200.
Naujas elementorius [1895 m.] apdarytas
su puikiais paveikslais 15c.
Trumpa peržvalga lietuvių svietės darbų
Amerikoje 20c., dėl perkupczių po 10c.
Kalendoriai ant 1889, 1890 ir ant 1894 m. po 10c.

Įvairios dvasiszkos knygos,

Pamokslai ant didžiųjų metinių svenczių ir di
džiolos nedolios, 50c.
Tiesos Žodžiai, 35c.
Filotea arba kelias į maldingą gyvenimą 50c.
Pokilts Szventųjų „ „ 15c.
Izguldimas metinių svenczių
labai naudinga knigelė 10c.
Mokslas Rymo katalkų „ „ 40c.
Kas yra griekas? „ „ 15c.
Nekaltybė „ „ 20c.
Vartai dangaus „ „ 15c.
Pekla, arba amžinas pragaras 75c.
Ariolka yra nūdal; su ilustracijomis 30c.
Garsas aple bažnybes Dievo suda 25c.
Raktas į dangų „ „ 15c.
Didžioji nedolė „ „ 5c.
Kaip Sumenija nuspakajiti „ „ 15c.
Vadovas į dangų „ „ 40c.
Prisigatavojimas ant smerczio „ „ 40c.
Draugija dėl duszių „ „ 5c.
Lietuviszkos miszios „ „ 10c.
Kasdieninės Maldos „ „ 5c.

Notos dėl partapijono.

Varpelis [valcas] 30c. Dėdionė [polka] 30c.
Sudlov [mazurka] 40c.

Paveikslai [abrozai].

Kražių skerdynė 50c. Paveikslas Gedimino 30c
Paveikslas Vytauto 25c. Paveikslas Litanijos 25c.
Visoki Abrozėliai su maldelėmis po 5centus.

KNINGOS

EOCNOS SPAUSTUVĖS.

Lietuvos Istorija, nū seniausis gadynių iki
Gedimino D. L. K., paraszyta 1850 m.
Simano Daukanto. Kninga pirma,
gaunama už 1,50c.
Budas Senovės Lietuvių Kalnėnų ir Žemalczių
paraszytas Simano Daukanto, gaunamas už 1,00.
Istorija Katalkų Bažnyczios, „ „ 1,00.
Europos Istorija su žiamlapiais „ „ 50 ct.
Lietuviszkos DAINOS isz visur surinktos 200c.
Pasakojimas Antano Tretininko paraszė vyek.
Zemalczių Motiejus Valancziauskas, 25 ct.
Ponas Bartkus, paraszė kun. A. Burba, 20 ct.
Dievaltis, apysaka szios gadynės 1,00 ct.
Apleka Dievo „ „ „ \$1,00.
Aukso Verszis, labai pulki drama „ „ 20 ct.
Du pulkus apraszymaj aple nedorybę
zydo ir piktą augynimą wajku \$1,00.
Eglė, žalczių karalienė ir iszgriovimas Kauno
pilies 1363 m., du pulkus dramatai
paraszyti Aleksandro Gužuczio, 25c.
Gyvenimas Genavaitės, Pamokinanti ir labai
sujudinanti apysaka isz senovės laikų 50 ct.
Istorije gražios Katrukos ir jos visoki
„ „ „ atsiktikimai 10c.
Istorije isz laiko Francuzkos
„ „ „ valnos Afrikoj 30c
isz po budello kalavijo ir Kajimas, dvi pulkus
apysakos, ant lietuviško perdejo V. Stag. 40c.
Istorija Septynių Mokintojų
„ „ „ ir Lietuvio Sapnas 50c.
Jurgis Mitoslawskis „ „ 80c.
Juozapas Kontuszewskis, arba kankinimas
Unijotų po valdžia maskoliaus 50c.
Kabalas talpirantis savyje visokius užminimus
ir ant jų reikalaujantį atsakymą 10c.
Konstitucija dėl darbinjų „ „ 10c.
Namelis pustelnjko „ „ 75c.
Nedorybes Rymo Ciesoriu, istorije isz lajko
„ „ „ ponawojimo Nerono 80 ct.
Pulkus apraszymaj tikru atsytikimu isz
„ „ „ czesu wajnos 1863 metu 40 ct.
Prawadnikas angeliskos kalbos neabdar. \$1,00
„ „ „ abdarytas \$1,25.
Pulkus apraszymas aple Lietuvą „ „ \$1,00.
Rinalda Rinaldinas „ „ „ \$1,50 ct.
Senowes apraszymas aple Duktery
„ „ „ Filypo Karejwio 50 ct.
Sumyszimas arba bajmė tury dydeles akis
Gykra tejsybe isz Suwalku gubernijos 15 ct.
Szwieta Diewo „ „ „ 65 ct.
Titkus Persų Karaliaus „ „ „ 25 ct.
Užystanawik ant to geraj „ „ „ 50 ct.
Witasir Korynna istorije isz lajko persekiojimi
Bažnyczios S. per Deoklecijana 95 ct.